ШАҲРИМИЗ НАМУНАЛИ БЎЛАДИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

5-йил чиқиши
4 МАРТ 1970 йил.
ЧОРШАНБА
№ 53 (1121).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

* Ҳар кимнинг ва ҳамманинг иши
* Жамоатчилик — катта куч
* Тошкент яшил либосга безаниб, юксак маданиятли бўлсин
* Ўсмирларга эътибор берилсин
* Шаҳар ижрокоми мурожаатига қизғин жавоб

Тошкент шаҳрининг барча аҳолисига ОЧИҚ ХАТ

Қадрли дўстлар!

Биз ажойиб бир замонда яшамоқдамиз. Мамлакатимиз социалистик қурилишнинг ва маданиятнинг барча соҳаларида катта ютуқларни қўлга киритмоқда. Севимли она-Ватанимизнинг турли бурчакларидан ҳар куни келаётган хушхабарлар оқими бизнинг қалбимизни зўр ифтихор ҳисларига тўлдирмоқда.

Совет халқининг улуғ сана— Владимир Ильич Ленин туғилган кунинг юз йиллиги бўсағасида қўлга киритаётган ютуқлари айниқса салмоқлидир. Биз шонли юбилейга меҳнатда янгидан-янги зафарлар билан борамиз. Ҳар бир совет кишиси ўзининг бутун ҳаётини порлоқ келажакка бағишлаган улуғ Ильичимизга зўр муҳаббат ва салоқат рамзи сифатида меҳнатда катта муваффақиятларни қўлга киритиш йўлида бутун маҳорат ва тажрибасини, юрак қўрини ишга соляпти.

Доҳий юбилейи шарафига бутун шаҳримиз меҳнаткашлари юбилей вахтасида туриб ишламоқдалар.

Тошкент ишчиларининг беш йиллик тўрт йили топшириқларини муваффақиятли адо этиб, 1970 йил планларини бажаришга зўр ғайрат билан киришганликлари, улкан вазифаларни амалга ошираётганликларини ифтихор ҳислари билан таъкидлаймиз. Шаҳримиз ишчилар синфи маҳсулотни реализация қилиш йиллик топшириғини 28 декабргача бажаришга ва пландан ташқари тўрт миллион сўмлик фойда олишга аҳд-паймон қилдилар. Юбилей йилида йигирма номдаги янги машина ва ускуналар ўзлаштирилиб, ишлаб чиқаришга 800 та юксак унумли ускуналар жорий этилади, мингдан ортиқ дастгоҳ ва машиналар такомиллаштирилади.

Бу — пахта майдонларига янада тез ва сифатли ишлов берилади, завод ва фабрикаларнинг қуввати янада ошади деган сўздир. Юбилей планларининг муваффақиятли амалга ошувига ҳамдамлашиш — жуда қисқа муддат ичида тинчлик ва дўстлик шаҳрини, чиройли ва сўлим шаҳарни бунёд этишда бизга сидқидилдан беғараз ёрдам берган барча иттифоқчи республикаларнинг, Москва ва Ленинград шаҳарларининг меҳнаткашлари, партия, совет органларига бизнинг амалий жавобимиз бўлади.

Эндиликда совет кишиларининг Ўзбекистон пойтахтида кўрсатган жасорати бутун дунёга маълум.

Биз зўр ифтихор ва ғурур билан янги Тошкентни қуриш ҳақидаги партия ва ҳукуматимиз топшириғи муваффақиятли бажарилди, деб айтаоламиз. Шаҳарда уч миллион икки юз минг квадрат метр ҳажмда уй-жой бинолари қурилди. Ана шу уйлардан бир миллион бир юз саксон минг квадрат метрдан кўпроғи қардош республикалар ва ҳарбий қурувчиларнинг пешона тери, ғайрати билан бунёд этилди. Олтмиш мингдан ортиқ квартиралар тикланиб, эллик минг ўринли мактаблар, ўн беш минг ўринли мактабгача болалар муассасалари, кўплаб маданий-маиший ва маъмурий бинолар қад кўтарди.

Ҳозирги кунда, Тошкентни ҳақли равишда дўстлик ва қардошлик шаҳри деб атамоқдалар.

Қуёш ҳароратига бурканган, қўшиқларда куйланган шаҳримиз ҳаддан зиёд гўзал, қувноқ, навқирон бўлиб боряпти.

Ўзбекистон пойтахтининг гўзал ва мафтункорлиги замонавий ва хушбичим биноларда, шабнам қўнган япроқларда, анвойи гуллар, сўлим хиёбон ва майдонларнинг кенг саҳнида ўз аксини топиб турибди.

Кеча биз Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг «Тошкент оқшоми» газетасида босилган Тошкентнинг барча аҳолисига Мурожаатини зўр қизиқиш ва ҳаяжон билан ўқиб чиқдик. Бу мурожаатда шон-шавкатли шаҳримизни янада ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича оталарча ғамхўрлик ўзининг ёрқин ифодасини топиб турибди.

Тинчлик ва дўстлик шаҳри— Ўзбекистон пойтахтини азиз ва қадрли деб билган ҳар бир киши қалбидан бу Мурожаатнинг чуқур ўрин олишига ишончимиз комил.

Лекин шаҳримизнинг асосий гўзаллиги — унинг кишиларида, кўп миллатли оилаларнинг аҳиллиги ва жипслигидадир. Ахир, табиат инжиқлиги билан курашган, ҳозирги кунда меҳнат қилиб, орзу-ўйларга берилаётган, ижод қилаётган, илм олаётган кишиларимиз шулар-да!

Хушбичим, замонавий сайқал берилган янги уйларда янгича яшаш, янгича ҳаёт кечирмоқ лозим. Меҳнат интизомини ва жамоат тартибини салгина бузганлар, кишиларимиз ҳурмат-иззатини ўрнига қўймай, ичкиликбозлик ва безорилик қилганларни қаттиқ қоралаш, керак бўлганда эса уларни жазолаш лозим.

Биз кўпгина корхоналарнинг коллективлари давлат планларини муваффақиятли бажараётганлигидан фахрланамиз. Бироқ, ҳар бир ишчи бутун имкониятини ишга солиб, тартиб-қоидани бузмасдан, жамоат бойликларини кўз қорачиғидек сақлаганида қўлга киритаётган зафарларимиз янада салмоқли бўлар эди. Бироқ, таассуфки, социалистик жамият қонунларини менсимай, жамиятимизга ёт қилиқлар қилаётган кишилар ҳали ҳам орамизда бор.

Ҳамма тартиббузарликка — ичкиликбозлик сабаб бўляпти.

Биз ўтмиш сарқитининг бўлишига йўл қўймаймиз ва унга асло сабр-тоқат қилиб туролмаймиз.

Хўш, айрим гражданларнинг шаҳримиз осойишталигини бузишга қандай ҳаққи бор? Инсоний қиёфасини йўқотган ичкиликбоз, текинхўрларнинг шаҳримизнинг янги, ёруғ кўчаларида юришга нима ҳаққи бор, ахир?

Софдил, меҳнаткаш кишиларимиз билан бир қаторда туриб, улар ҳисобига яшаётган, Тошкентимизга доғ тушираётган, ҳеч қаерда ишламай, санғиб, текинхўрлик билан кун кўраётан унсурларнинг бўлишига асло йўл қўйиб бўлмайди. Бу — инсофдан эмас. Бундай унсурларнинг муаззам ва азиз Тошкентимизга қора доғ бўлиб тушишини биз жуда яхши биламиз.

Шунинг учун ҳам, фақат ўзимизгина шаҳримизда намунали тартибни йўлга қўймоғимиз даркор.

Энг қаттиқ, олий суд — ўзимизнинг судимиз. Энг таъсирли чора-тадбирлар — ўзимизнинг чора-тадбирларимиздир.

Гарчан бизнинг касбимиз турлича бўлсада, тартибсизлик, хўжасизликни кўрганимизда юрагимиз бирдек ачишади. Бу ўринда «ўзгалар» ишига аралашишни ўзимизнинг бурчимиз деб биламиз. Балки, бизларни бир-биримизга ўхшатиб турган характер ҳам шу бўлса керак. Бу кундалик ҳаётимизда шаклланган СОВЕТ ХАРАКТЕРИДИР.

Хўш, безори ваароқхўр халқнинг кўзи ва қўлидан қочиб қаёққа борарди? Ҳаётимизга доғ бўлиб тушаётган бир гуруҳ бу унсурлар — бизнинг яшашимиз, ишлашимиз, дам олишимизга ҳалал бераётганлар кўпчиликнинг курашидан, ғазабидан, асло қочиб қутулолмайди.

Тартиббузарлар билан кураш масаласи — биргина актив, ўртоқлик судлари ва халқ дружиначиларниnггина иши эмас. Бу—ҳаммамизнинг ишимиз. Биз ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқариб, уларга қарши курашганимиздагина муваффақиятга эришамиз. Шу билан бир қаторда орамизда жамоат тартибини бузганларни оғиздагина уришадиган, ичкиликбозларга бироз ён босадиган, кўчада чайқалиб кетаётган мастни ўз йўлига қўйиб юборадиган кишилар ҳам йўқ эмас.

Шаҳримизда намунали жамоат тартибини ўрнатишга қизғин киришилган ҳозирги кунда ишчилар синфининг вакиллари биринчи бўлиб безориликка, ичкиликбозликка, олибсотарлик ва текинхўрликка хуллас, бизнинг социалистик воқелигимизга доғ тушираётганларга қарши курашга қўшилдилар.

Биз «Тошкент оқшоми» газетаси саҳифаларида шаҳримизнинг шон-шавкатини ғоят эъзозлайдиган, унинг меҳнат ва жанговар анъаналарини ғоят улуғлайдиган кишиларнинг ҳаммаси ана шу юришда қатнашаётганликларини ўқиб турибмиз. Ҳозирги кунда активлар, дружиначилар сафига интеллигенция вакиллари турли касблаги кишилар қўшилдилар.

Бугун биз корхона ва муассасалар, партия, комсомол, касаба союз ташкилотларининг раҳбарларини интизом ва тартиб-қоидани бузган кишилар билан очиқ-ойдин гаплашиб, унинг сабабларини аниқлашга чақирамиз.

Бу — коллективда таълим-тарбия ишлари билан жиддий шуғулланиш лозим деган маънони англатади. Ҳар бир инсоннинг тақдири учун, унинг қилган ҳатти-ҳаракати учун, вақти келганда қўллаб-қувватлаш, унинг тўғри йўлга тушиб олиши ҳақида чинакам ғамхўрлик қилиш лозим. Керак бўлиб қолганида эса ашаддий жиноятчи ва тартиббузарни қаттиқ, аямасдан қоралаш, унинг қилмишига яраша жазосини бериш лозим.

Биз ўқитувчилар, тарбиячиларни, ота-оналарни давлат ва гражданлик бурчларини адо этиш, ўз олдиларига қўйилган юксак вазифаларни бажаришга янада масъулият билан ёндошишга чақирамиз. Қилинадиган ишларни сунъий равишда чегаралаб қўймаслик керак. Бизнинг ҳаммамиз ёш авлоднинг тарбияси учун жавобгар шахслармиз-ку! Биз бу ёшлар мактабдами, кўчадами, ёки оиладами, хуллас қаерда бўлмасин, қилган ҳатти-ҳаракатига жавоб берамиз-ку!

Қадрли ўқитувчилар, дўстлар! Биз сизларнинг зиммангиздаги вазифанинг қийинлигини жуда яхши тушунамиз. Лекин ҳозир бажариладиган вазифаларни қайтадан кўриб чиқиб, бутун куч-ғайратни, тўпланган тажрибани тартиб ва қоидани бузувчи ҳар бир кишига муросасиз бўлган гражданларни тарбиялашга қаратиш лозим.

Қадрли, жонажон шаҳримизнинг шон-шавкатини кўз қорачиғидек сақлаш, унинг архитектура ёдгорликлари, дов-дарахтлар, истироҳат боғлари, хиёбонлар, биноларга қараб туриб, гард юқтирмаслик, парваришлаш, кўча ва жамоат жойларида озодалик ва тартибга риоя қилиш, яхши хулқ-атворли, ширинсухан ва маданиятли бўлиш — ҳар биримизнинг, Тошкентда истиқомат қилувчи ҳар бир кишининг ватанпарварлик бурчидир.

Тошкентнинг меҳнат аҳли шаҳримизнинг бутун жамоатчилиги партия ташкилотларининг раҳбарлигида жонажон шаҳримизда намунали жамоат тартиби ва юксак маданият ўрнатиш учун бошланган умум ватанпарварлик ҳаракатига актив равишда қўшилалилар деб ишонали.

М. ЮСУПОВ, «Ташсельмаш» заводи механика-йиғув цехининг мастери, Сациалистик Меҳнат Қаҳрамони. **Г. ЗАГУРСКАЯ**, СССР халқ артисти. **Н. САФАРОВ**, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган санъат арбоби, Ҳамза мукофотининг лауреати, ёзувчи. **Л. САРИМСОҚОВА**, СССР халк артисти. **Х. РУСТАМОВ**, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси профессор, химия фанлари доктори. **О. ШАРОФИДДИНОВ**, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган ўқитувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, шаҳар Советининг депутати. **Б. БОБОЕВ**, Уруш ветеранлари Совет комитети ўзбек секциясининг раиси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони. **В. СОТВОЛДИЕВ**, трактор-йиғув заводининг электр пайвандчиси, Коммунистик меҳнат зарбдори. **Е. САМОЙЛЕНКО**, 1918 йилдан КПСС аъзоси, шахсий пенсионер. **Х. ҚОРАБОЕВ**, 11-«Висотстрой» тресги, 17-қурилиш бошқармаси дурадгорлар бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони. **В. КАРПОВ**, ёзувчи, Совет Иттифоқи Қаҳрамони. **Н. ХОЛМУҲАМЕДОВ**, 1918 йилдан КПСС аъзоси, шахсий пенсионер. **М. ҚОСИМОВ**, 1919 йилдан КПСС аъзоси, шахсий пенсионер. **А. ДЗЮИНА**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи. **В. ЗАЙЦЕВ**, шаҳар ижроия комитетининг ички ишлар бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

ЙИЛЛАР ҚУВИБ

Тўқимачилик комбинатининг фабрикалари орасида В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги шарафига бағишланган социалистик мусобақада 1-тўқув-фабрикаси коллективи ғолиблик қилди. Пландан ташқари ўн беш миллион метр хом сурп тўқилди, йигирма минг сўмлик ошиқча маҳсулот ишлаб чиқилди.

Фабрикада юздан ортиқ киши беш йиллик планни якунлади. Шулардан ўттиз тўққиз киши 1973 йил ҳисобига маҳсулот бермоқда. С. Акбаров, Х. Мирдовидов, А. Ҳошимов, Д. Юнусов, А. Хайдаров каби меҳнатсеварлар беш йилликни ўтган йилнинг март ойидаёқ якунлаган эдилар.

Йиллар қувиб ишлаётган зарбдорларнинг сони кун сайин ортмоқда.

УЧУВЧИЛАР АҲДИ

БУГУН

Тошкент аэропорти коллективи пассажир ташиш ва почта жўнатиш икки ойлик план топшириқларини ортиғи билан адо этганлиги ҳақида Ўзбекистон ССР граждан авиацияси бошқармасига рапорт берди.

Пойтахт учувчилари юбилей йили топшириқларини 25 декабргача бажариш мажбуриятини олишди.

АРМУҒОН

Тошкент конструкторлари деҳқонларимиз юмушини енгиллаштириш борасида катта ишларни амалга оширмоқдалар. Жумладан, ГСКБ коллективи пахтачилик учун ИРХ-4 культиваторларининг намуналарини ишлаб чиқди. Бу машина узоқ муддат давомида ишлай олади.

Машинанинг афзаллиги шундаки, пахта далаларига ишлов беришда, унинг органлари хизмат муддатини бир ярим баравар кўпроқ ўтайди. Шунингдек, ерни яхши юмшатиб, бегона ўтларни томиридан қирқиб ташлайди.

ҚАҲРАМОНЛАРГА ЁДГОРЛИК

БУГУН

тўқимачилик машиналари махсус конструклик бюросининг ҳайкалтарошлик ва рассомлик бўлими ходимлари хотирасига бағишланган ҳайкал макетини чизиб бўлдилар.

Ҳайкал «Таштекстильмаш» заводининг Улуғ Ватан уруши йилларида ҳалок бўлган жангчилари хотирасига аталган. Бўлажак обида корхонага киравериндаги асосий майдонга ўрнатилади. Баландлиги саккиз метр бўлган обида беш қиррали юлдуз шаклида бўлади. Унинг марказий қобиғида машъала доим порлаб туради.

Таъзим бажо келтираётган жангчи-ҳайкали пастроғига қаҳрамонларнинг исм-шарифлари ёзилади.

«Ўзбексельмаш» заводи машина созлари яқинлашиб келаётган кўклам мавсуми учун кўплаб турли хил қишлоқ хўжалик техникасини тайёрламоқдалар.

СУРАТДА: 4-цехнинг илғор йиғувчиларидан В. Ходоренко ва Т. Шорасулев ўртоқлар янги чигит экиш сеялкаларини жўнатишга ҳозирлаяптилар.

М. Нуриддинов фотоси.

БУГУН —ДОСААФ КОМИТЕТИДА

ҚИЗҒИН УЧРАШУВЛАР

Шу кунларда пойтахт ДОСААФ комитетининг спартакиадалари ўтказилмоқда. Қизғин мусобақаларда авиамоделчилар, автомоделчилар, радиоҳаваскорлар, мерганлар, ўзларининг чаққонликлари ва моҳирликларини кўрсатмоқдалар. Икки этап бўйича бўлинган спартакиаданинг биринчи этапи май ойигача давом этади.

Мусобақаларда Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводи, Чкалов номли авиация заводи, «Тошкенткабель» ва бошқа корхоналарнинг спортчилари яхши натижаларга эришмоқдалар. Спорт жамиятида парашют спорти бўйича катта мусобақа ўтказишга киришилди.

Тунги посбонлар шаҳар кезади

Тошкентликлар маъқулламоқдалар

«Саноат корхоналари ва муассаларининг коллективлари, бутун жамоатчилик шаҳримизда намунали тартиб ўрнатиш билан жиддий шуғулланиб, жуда тўғри иш қилмоқдалар, — деб ёзади редакциямизга хат йўллаган пенсионер А. Тошпўлатов ўз мактубида. Ичкиликбозларга ва безориларга қарши энг қаттиқ чораларни кўрмоқ керак. Спиртли ичимликларга муккасидан кетган ишчиларни корхоналарнинг маъмурияти қатъий муҳокама қилиб, уларни эгаллаб турган вазифасидан паст ишга ўтказишлари керак».

«Биз жамоат тартибини бузувчиларга қарши курашга отланган эканмиз, демак ютуқ бизнинг қўлимизда, — деб ёзади дружиначи К. Турсунқулов. Шаҳримиз гўзал ва намунали бўлиши керак».

Юқорида биз редакциямизга келган хатлардан сатрлар келтирдик. Ана шу икки хатдан олинган кўчирмаларнинг ўзи Тошкент аҳолиси жамиятимизга ёт бўлган ва тартиб-қоидаларни бузаётган кишиларга қарши эълон қилинган юришда актив қатнашиб, уни қизғин маъқуллаётганликларидан далолат бериб турибди. Ҳақиқатан ҳам шаҳримиздаги районларнинг ички ишлар бўлимига тушаётган фактларни анализ қилсак, жиноятчилик ҳодисаларининг кескин қисқарганининг, жамоат тартиби бузувчиларнинг сони анча камайганлигининг гувоҳи бўламиз. Корхоналарнинг раҳбарлари, бошланғич партия ташкилотлари ўз коллективларида таълим-тарбия ишларини кучайтириб юбордилар. Лекин бу бизнинг ҳамкорликдаги қилган меҳнатимизнинг дастлабки одимлари, холос. Умумхалқ юришига кўплаб ишчи коллективлари, муассасалар ва ўқув юртларининг коллективлари ҳам қўшилганлиги жуда қувонарлидир.

Кеча кечқурун «Главташкентстрой» саноат корхоналари бошқармаси ва «Узэлектромонтаж» коллективларининг саккиз юзга яқин жамоатчилари шаҳримиз осойишталигини сақладилар. Лекин бу тун ҳам ҳодисасиз ўтмади. Чилонзор район ички ишлар бўлимига 153-қурилиш тресги учинчи қурилиш бошқармасининг дурадгори Владимир Ермачков, Педагогика институтининг студенти Абдураҳмон Тўхтамишев ва Тошкентдаги 1-монтаж бошқармасининг электромонтажчиси Анатолий Гуцапенколар келтирилди. Уларни бу ерга безорилиги, ёмон хулқ-одоб бошлаб келди.

«Тошкент оқшоми» редакцияси юқоридаги корхоналарнинг раҳбарларидан жамоат тартибини бузувчиларга қарши кўрилган чоралар ҳақида жавоб кутади.

Р. ГАБДУЛХАКОВ.

Бугун Тошкентда Ўзбекистон комсомолининг XIX съезди ўз ишини бошлади

* Съездда республикамиз бўйича 957 делегат қатнашмоқда
* Съезд делегатларидан 237 киши Тошкент шаҳридан
* Съезд делегатларидан 9 киши СССР Олий Советининг депутати
* Съезд делегатларидан 210 киши маҳаллий Советларнинг депутатлари

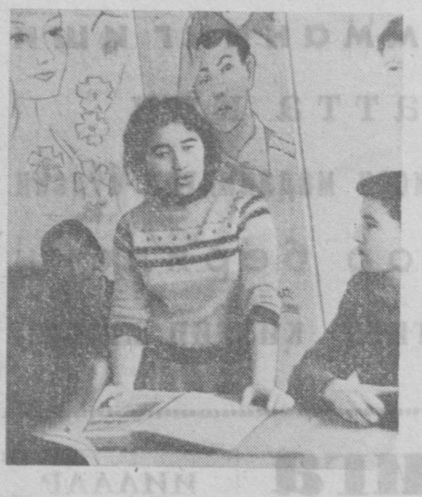

● *Бизнинг ёшлар*

БОЛА БОШИДАН...

Умида Аҳмедовани 162-мактабда ҳамма ҳурмат қилади. 10-синфнинг аълочи ўқувчиси. Комсомол қиз Умида бунга ўзининг ғайрати, ҳулқи-одоби билан эришди.

Серғайрат бу қиз бир неча йилдан буён мактаб комсомол комитетининг секретари сифатида ёш ленинчиларга етакчилик қилмоқда.

Умида, айниқса, физика ва математикани жон-дилидан севади. Шунинг учун ҳам, бир неча йиллардан бери, шу фанлар бўйича ўтказилган район олимпиадаларида ўз тенгдошлари орасида биринчиликни эгаллаб келмоқда. Умида шу кунларда ёш физикларнинг шаҳар олимпиадасига тайёрланмоқда.

У. Аҳмедова — ташаббускор комсомол. Унинг таклифи билан ташкил этилган «Ўн тўрт ёшлилар клуби» шу кунларда фаол иш олиб бормоқда. Бу клуб аъзолари энг илғор пионерларни ВЛКСМ сафига тайёрлашади, комсомолларнинг ленинча синовдан ўтганликларини назорат қилади, турли мавзуларда қизиқарли кечалар ўтказади.

Бугун

комсомол етакчиси Умида Аҳмедова Ўзбекистон комсомолининг XIX съездида қатнашмоқда. Шундай улкан анжуманга делегат бўлиш эндигина ўрта мактабни тамомлаётган оддий ўзбек қизи учун нақадар бахт!

СУРАТДА: мактаб комсомол комитетининг секретари, «Ўн тўрт ёшлилар клуби»нинг бошлиғи Умида Аҳмедова клуб аъзолари билан машғулот ўтказмоқда.

Р. Альбеков фотоси.

ЙИГИРМА БИРИНЧИ БАҲОР

Назира ишдан жуда хурсанд қайтди. Қизини кутиб олгани чиққан она Назиранинг бугунги ўзгача қувончининг сабабини билишга ошиқарди.

— Онажон, мени табрикланг, мен делегатман..,

— Вой, онанг қоқиндиқ, қаерга делегат, қанақа делегат?

— Комсомол съездига!

Шундан кейин, Назира онасига ҳаммасини гапириб берди.

Полиграфия комбинати комсомоллари Н. Дадабоевани бир овоздан республика комсомол съездига делегат қилиб сайлашди. У комсомол йиғилишидан чиқар экан, сершовқин Навоий кўчаси бўйлаб уйига йўл олди. Бу кўча худди у ишлаётган цехни, машиналарнинг ғир-ғир ўтиб туриши эса ҳарф териш цехидаги линотип машиналарининг тинимсиз ҳаракатини эслатарди.

Назира биринчи бор бундан беш йил илгари билим юртини битириб, ана шу цехга қадам қўйганида, эндигина ўн етти баҳорни кўрган эди. Қиз цехдаги баҳайбат машиналарни кўриб бироз чўчиди. Шу пайт унинг олдига бир рус аёли келиб елкасига қўл ташлади.

— Чўчима, ёрдамлашамиз...

Шу-шу, Назира Дадабоева Александра Макиеванинг қўлида ишлайдиган бўлди. Зеҳни ўткир қиз ўз касбининг барча сирларини билиб олди.

Назира эндиликда мустақил ишлаётган бўлса ҳам, устози Александра Макиевадан маслаҳат олиб туради.

Комсомол қиз Н. Дадабоева коммунистик меҳнат зарбдори унвонига сазовор бўлган.

Шу кунларда Н. Дадабоева ва В. Мирошник, В. Трушин каби комсомоллар ленинча меҳнат зарбдори деган улуғ ном эгаси бўлиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Йигирма бир баҳорни кўрган Назира Дадабоева республикамиз комсомолларининг съездига делегат қилиб сайланган экан, бу унинг учун катта шараф ва ишончдир.

Э. ҚОДИРОВ.

ФАРЗАНДЛАР ҚУВОНЧИ

Болалар бугун мактабга байрамдагидек ясаниб келишди. Пионерлар бўйнида қизил галстуклар ҳилпираб турибди, комсомоллар кўксида эса значоклар ярқирайди.

231-мактаб комсомол ва ўқувчилари республикамиз ёш ленинчиларининг XIX съезди арафасида ибратли иш қилишди. Бу — кенг, ёруғ хонада жойлашган В. И. Ленин музейидир. Болалар ушбу музей очилиши тантанасига йиғилишган. Мактаб ҳаётида унутилмас воқеа бўлган музей очилиши олдидан В. И. Ленин, партия, буюк ватанимиз ҳақида шеър ва қўшиқлар янгради.

Шундан кейин, ёш ленинчилар бирин-кетин музей экспонатларини кўздан кечира бошладилар.

СУРАТДА: ёш ленинчилар мактаб музейини кўздан кечирмоқдалар.

Р. Альбеков фотоси.

СТУДЕНТЛИК ШАРАФИНИ УЛУҒЛАБ

Доҳиймиз В. И. Лениннинг табаррук номи билан аталувчи Тошкент Давлат университетида ўн учта факультет мавжуд бўлиб, унинг кундузги, кечки ва сиртқи бўлимларида жами ўн беш минг студент таълим олмоқда. Бундан ташқари, чет эллардан келиб бизда ўқиётганлар икки юз йигирма икки кишини ташкил қилади. Университетимиз ҳар йили халқ хўжалигининг турли соҳалари учун йигирма тўрт мутахассислик бўйича кўплаб малакали кадрлар тайёрлаб келмоқда. Доҳий асос солган олий ўқув юртимизни битириб чиққанлар ўзларининг шарафли меҳнати билан университетимиз шуҳратига шуҳрат қўшмоқдалар.

Комсомол комитетимиз ўн иккита бошланғич комсомол ташкилотидан иборат. Унинг атрофига олти ярим мингдан ортиқ шонли Ленин комсомоли аъзолари уюшган.

Шу кунларда комсомол комитети, унинг активи, бутун куч-ғайратини В. И. Ленин туғилган куннинг бир асрлик тўйини муносиб кутиб олишга сафарбар этган. Биз бўлажак мутахассисларнинг атрофлича чуқур билимга эга бўлиши, уларни амалий меҳнатга тайёрлаш, ғоявий-сиёсий жиҳатдан чиниққан, актив жамоатчи бўлишларига алоҳида эътибор билан қараб келяпмиз.

Таълим-тарбия ишларини намунали йўлга қўйиш мақсадида, комитетимиз факультетлардаги комсомол ташкилотлари бюролари қошида ўқув-тарбия ишлари комиссиялари ташкил этган. Бу комиссиялар студентларнинг ўз устларида мустақил ишлашлари, энг яхши группа, курслардаги иш тажрибаларини оммалаштириб боришини назорат қиладилар.

Ҳуқуқшунослик, шарқшунослик, механика-математика, химия факультетларидаги ўқув-тарбия комиссияларининг ишлари айниқса самарали бўлмоқда.

Факультет комсомол бюролари ўқишда, жамоат ишларида энг яхши кўрсаткичларга эришаётган группа, курсларнинг кўрик-конкурсларини тез-тез ўтказиб туришга катта эътибор берадиган бўлдилар. Ўтган ўқув йилида университет бўйича ўтказилган кўрик-конкурсда тарих факультетининг иқтисод бўлими тўртинчи курс студентлари энг яхши деб топилди.

Группада йигирма комсомол, икки нафар партия аъзоси бўлиб, улардан саккиз киши нуқул аъло, қолганлари эса яхши баҳоларда ўқиб келишяпти. Курсдаги барча студентлар ленинча синовларини муваффақиятли топширяптилар. Улардан ўн икки киши студентларнинг Бутуниттифоқ конференциясига ижтимоий фанларнинг муҳим проблемалари бўйича докладлар тайёрлаяптилар, қолганлари эса, Ленин асарлари юзасидан рефератлар ёзмоқдалар.

Аълочилар слётларини ўтказиб туришимиз ҳам ўқув-тарбия ишларини юқори поғонага кўтаришимизда қўл келмоқда.

Группа, курсларда комсомол ишларини яхшилаш масаласини тез-тез университет комсомоллари активларининг кенгайтирилган ва бюро йиғилишларида атрофлича муҳокама қилиб турамиз. Зарур тадбирлар белгилаймиз. Бу тадбир-чоралар ўқув-тарбия ишлари савиясини янада ошира бориш имконини бермоқда.

Ш. ЖАЛИЛОВ,

университет комсомол комитетининг секретари, съезд делегати.

Ташаббускорлар совғаси

Механика-йиғув цехи тракторсозлик заводининг асосий цехларидан бири. Партия ва ҳукуматимиз бу корхона ишчан коллективига эллик от кучига эга бўлган «Тошкент» тракторини кўплаб ишлаб чиқариш вазифасини топширди.

Заводнинг меҳнатсевар коллективи бу юксак ишончни шараф билан оқлаш учун бир тан-бир жон бўлиб ишга киришганига унча кўп вақт бўлгани йўқ. Корхонани трактор ишлаб чиқариш учун қайта реконструкциялаш ишлари авж олиб кетди. Бу ишда механика-йиғув цехи ишчилари ҳам жонбозлик кўрсатишди. Барча цехларда янги трактор учун асосий қисмлар тайёрлаш ишига қизғин киришилди.

Ўтган йили завод аҳли янги трактор учун йигирма минг комплектдан ортиқ руль бошқариш қисми ҳамда тракторнинг олд кўприги қисмини тайёрлаши лозим эди. Бу топшириқ муддатидан олдин ортиғи билан бажарилди. Бу асосий қисмлар беш йилликнинг сўнгги йилида завод аҳли томонидан тайёрланиши зарур бўлган 17400 та тракторга ишлатилади.

Тракторсозларнинг ой сайин эришиб келаётган зафарларида 10-цех ташаббускор комсомол-ёшларининг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Улар заводда биринчи бўлиб, ҳафтанинг ҳар чоршанба куни ишдан кейин уч соатдан ишлаб бериш ташаббусини бошлаб корхона ёшларига мурожаат қилгандилар.

Ташаббусга биринчи бўлиб 3-цех, ундан кейин 2-ҳамда бошқа цехларнинг комсомоллари қўшилишди.

К. ҲАМРОЕВ.

БУНЁДКОР ЁШЛИК ОДИМЛАРИ

◆ Ҳамза районн территориясида жойлашган қишлоқ хўжалик машинасозлик заводида 70 дан ортиқ комсомол-ёшлар бригадалари иш олиб бормоқда. Ана шу бригадаларнинг йигирма тўрттасига коммунистик меҳнат бригадаси деган шарафли ном берилган. Қолганлари эса шу фахрли номни олиш учун курашмоқдалар. Корхонада фидокорона меҳнат қилаётган комсомол-ёшлардан уч юз йигирма беш нафари коммунистик меҳнат зарбдорларидир.

◆ Биринчи ун комбинатида ғайрат кўрсатиб ишлаётган комсомол-ёшларнинг ҳаммаси коммунистик меҳнат зарбдорларидир. Комбинат ёш ишчиларининг кўпчилиги ўз зиммаларига шахсий мажбуриятлар олишган.

◆ «Ленин ва ёшлар» мавзуига бағишлаб ўтказилган назарий конференцияга тўрт юздан зиёд йигит ва қизлар иштирок этишди.

ЮКСАК МАДАНИЯТ ВА ОЗОДАЛИК ШАҲРИ УЧУН

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети қарори

Тошкент шаҳрида ободонлаштириш, санитария ва жамоат тартиби қоидалари тўғрисида

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукумати республикамиз пойтахтининг равнақи ва ободончилиги ҳақида катта ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Тошкент йил сайин кенгайиб, обод бўлиб бормоқда. Янги маҳаллалар ва даҳалар бунёд этилмоқда, янги кўчалар ва магистраллар очилмоқда. Жамоат ва маданий муассасалар, маиший хизмат кўрсатиш корхоналари, шаҳар транспорти тармоқлари кенгаймоқда, меҳнат қилмоқ учун энг қулай шарт-шароитлар вужудга келмоқда. Шаҳарни кўкаламзорлаштириш борасида кўп иш қилинди. Янги хиёбонлар, боғ-роғлар, истироҳат боғлари очилди. Бу ишларда шаҳримизнинг минг-минглаб меҳнаткашлари фаол иштирок этмоқдалар. Ҳамшаҳарларимиз Тошкентни озода, шинам ва обод қилиш учун меҳр-муҳаббат билан ишламоқдалар.

Шу билан бир қаторда, айрим корхона ва ташкилотлар, шунингдек, айрим гражданлар тозалик ва тартиб қоидаларига риоя қилмайдилар, кўчаларни, ҳовлиларни, уйларни ифлос қиладилар. Дов-дарахтларни кесиб ташламоқдалар. Бу шаҳар меҳнаткашларининг ҳаққоний норозилигига сабаб бўлмоқда. Чунки пойтахт меҳнаткашлари Тошкент Совет Иттифоқининг энг гўзал шаҳарларидан бири бўлиши учун курашмоқдалар.

Тозаликка ва қонун-қоидаларга риоя қилиш ҳар бир гражданнинг асосий бурчидир.

Тошкент шаҳри меҳнаткашлари учун зарур маданий-маиший шароит яратиб, жамоат тартибини бундан буён ҳам мустаҳкамлаш ва озодаликка риоя қилиш учун меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

Тошкент шаҳрида ободонлаштирининг қуйидаги Қоидалари тасдиқлансин, санитария ва жамоат тарти

I БЎЛИМ

Жамоат тартибини бузганлик учун жавобгарлик тўғрисида

1. Гражданлар кўчаларда, боғларда, стадионлар, хиёбонларда, театрларда, кинотеатрларда, бозорларда, шаҳар транспортида, вокзалда, дўконларда, ётоқхоналарда ва бошқа жамоат жойларида жамоат тартибига риоя қилишга мажбурдирлар.

2. Одамийликка ва жамоат ахлоқига доғ тушириб, кўчалар ва жамоат жойларида маст ҳолда юриш, шунингдек, кўчаларда, бозорларда, дўконларда, ошхоналарда, чойхоналарда, боғларда, уйларнинг зинапояларида, ҳовлиларда ва бошқа жамоат жойларида спиртли ичимликлар ичиш ман этилади.

3. Ҳовлиларда, подъездларда, уйларнинг зинапояларида, боғларда, бозорларда ва бошқа жамоат жойларида пул тикиб қимор ўйнаш ман этилади.

4. Футбол, волейбол, городки ва бошқа ўйинлар ўйнаш фақат шу мақсадга ажратилган майдонлардагина рухсат этилади.

5. Қуйидагилар ман этилади:

а. иш куни бошланганн ва тугагани ҳақида фабрика ва завод бонгларини (гудокларини) чалиш:

б. марҳумни қабристонга элтаётганда духовой музика асбобларини чалиш;

в. кўчаларда, айвонларда, мактабларда, ўқув ва даволаш муассасаларида радиоприёмниклар, репродукторлар ўрнатиш;

г. 23.00 дан бошлаб то тонгги 7 га қадар радиоприёмниклар, радиоларни, транзисторларни, магнитафонларни шанғиллатиб қўйиш, бор овози билан ашула айтиш, музика асбобларини чалиш, шунингдек, ҳовлилар ва кўчаларда мотоцикллар ҳамда бошқа двигатели бор машиналарда шовқин-сурон қилиб юриш;

6. Клублар, театрлар, парклар, магазинлар, ошхоналар, ресторанлар, ётоқхоналар ва ЖЭК ходимлари жамоат тартибини сақлаш ва у бузилган ҳолда тиклаш учун ҳамма чора-тадбирларни кўришлари лозим.

7. Ушбу бўлимнинг 3 ва 5-параграфларини бузишда айбдор бўлган шахслар қуйидаги миқдорда жаримага тортиладилар:

а. тартиб бузилган жойда милиция ходимлари бир сўмгача жарима оладилар.

б. район совети ижрокомлари ҳузуридаги маъмурий комиссиялар 10 сўмгача жарима оладилар.

в. агарда 16 га тўлмаган ўспиринлар тартибни бузсалар жаримани уларнинг ота-оналари ёки боқимга олган одамлар тўлайдилар.

Ушбу бўлимнинг 2-пункти талабларини бузган шахслар Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1961 йил 19 апрелдаги «Ичкиликбозликка қарши курашни кучайтириш тўғрисида»ги фармонининг 1-моддасига мувофиқ (фармоннинг 1966 йил 30 ноябрдаги таҳрири асосида) жавобгарликка тортиладилар.

8. Ана шу бўлимнинг талабларини бажариш юзасидан назоратни амалга ошириш Тошкент шаҳри ички ишлар органларига юкланади.

II БЎЛИМ

Тошкент шаҳрида тозаликка ва тартибга риоя қилиш тўғрисида

1. Ҳамма жамоат жойларида — кўчаларда, бозорларда, вокзалларда, шаҳар транспортида, стадионларда, яхмалакларда, боғларда, хиёбонларда, дўконларда, клубларда, театрларда, кинотеатрларда, ҳовлиларда ва бошқа жойларда гражданлар тозалик ва тартибга риоя қилишга мажбурдирлар.

2. Корхоналар, муассасалар, ўз уйига эга бўлган гражданлар ҳамда уйни ижарага олган гражданлар қуйидагиларга мажбурдирлар:

а. уй-жойни белгиланган тартибга мувофиқ сақлаш, ўз вақтида ремонт қилиш, уйларнинг олд томонини оқлаш ва ҳовлиларни тозалаш, уй атрофидаги ерларни (йўлаклар ва уй ён-веридаги машина юрадиган ерлар) ҳамда уй ён-веридаги ариқларни тозалаб туриш;

б. ҳовлиларда ахлат ташланадиган яшиклар бўлиши ва уларнинг қопқоғи яхши ёпилиши ҳамда вақти-вақти билан тозалаб турилиши шарт. Ахлат йиғиладиган яшикларга бориладиган йўлка ва унинг атрофи асфальтланган ёки бетонланган бўлиши керак (плита);

Ўз ҳовли-жойига эга бўлган гражданлар ахлат ташиб кетилганлиги учун абонент китобчасига ёзилиш шарти билан киши бошига ҳар ойга 0,8 тийиндан тўлайдилар.

3. Ташкилотлар, корхоналар ва муассасалар қуйидагиларни қилишга мажбурдирлар:

а. белгиланган миқдорда фаррошлар бўлиши лозим (тозаланадиган икки ярим минг квадрат метр ерга битта фаррош бўлиши назарда тутилади);

б. ҳар йили район автомобиль йўл механика базалари билан ахлатни йиғиштириб олиш ва ташиб кетиш учун шартнома тузиш лозим;

4. Озиқ-овқат қолдиқларини тўплаш расм бўлган уйларда уй бошқарувчилар ЖЭК бошлиқлари, комендантлар озиқ-овқат қолдиқларини бот-бот йиғишни уюштиришлари, пақирларнинг тоза тутилиши ва ювилишини таъминлашлари лозим.

5. Ҳамма жамоат жойларида — хиёбонлар, боғ-роғлар, анҳор бўйлари, шаҳар пассажир транспортининг тўхташ майдончалари, кўчалар ва йўлкаларда супириб-сидириш ишларини фаррошлар ва махсус машиналар бажаради. Бу юмушлар автомобиль йўл механика базаси ишлаб чиқариш трестига топширилди. Белгиланган жойларда ахлат ташланадиган яшиклар бўлиши ҳамда папирос қолдиқлари ва ахлат учун урналар бўлиши шарт. Ахлат йиғиладиган яшиклар ва урналар район автомобиль йўл механика базаси ходимлари томонидан тез-тез тозаланиб турилиши керак.

6. Корхоналар, ташкилотлар, муассасалар ва ўз уй жойига эга бўлган гражданлар ушбу қарордаги шаҳарни тозалаш қоидаларига қатъий риоя қилишлари шарт. Тошкент шаҳар территориясида супириб-сидириш ишлари эрталаб 7.00 гача тугалланиши лозим.

Тозаликка қаттиқ риоя қилиш мақсадида майдонлар, йўллар, ва бошқа жамоат жойлари кун мобайнида супириб турилади. Йўллар, йўлкалар, майдонлар, хиёбонлар, боғ-роғлар, анҳор ёқалари, супирилганида тўпланган ахлат яшикларга тўпланади ҳамда район автомобиль йўл механика базалари тасдиқлаган графикка мувофиқ ташиб кетилади.

Кўча супирилганда йиғилган ахлатни гулзорларга, ариқларга, ҳовуз ва фонтанларга ташлаш ман этилади.

Қишда ҳовлилар, кўчалар ва йўлкалар қор ва муздан тозаланиши керак. Машина юрадиган асфальтланган кўчалар, жамоат транспорти тўхтайдиган жойларга қум ёки қипиқ сепилади. Кейинчалик у ҳам йиғиштириб олинади. Шаҳар бозорларидан ахлат бозор дирекцияси ва район автомобиль йўл механика базалари билан тузилган шартнома асосида ташиб кетилади.

7. Уй-жой, маъмурий бинолар ҳамда маданий-маиший бинолар ва иншоотлар қурилаётганида ремонт қилинаётганида қурилиш майдони тахта девор билан ажратилиб, кўча томонга соявон қилиниши ва девор остидан қалинлиги кам деганда бир ярим метр бўлган тахта йўлка қилиниши лозим. Қурилиш майдонига кириладиган йўлларга қум-шағал тўкилиши ҳамда машиналар ғилдирагини лойдан тозалайдиган ускуналар бўлиши лозим, токи кўчаларнинг машиналар юрадиган қисми ифлос бўлиб кетмасин.

Қурилиш олиб бораётган ташкилотлар қурилиш майдонининг ифлос бўлиб кетмаслиги учун ҳамма чораларни кўришлари лозим.

Қурилиш ташкилотларининг раҳбарлари чиқиндиларни қурилиш майдонларидан муттасил олиб чиқиб кетилишини таъминлашлари лозим, ёз пайтида бу чиқинди намланиши керак.

Қурилишдан чиқаётган ахлатларни ва тупроқни шу мақсадга ажратилган жойлардан бошқа ерга тўкиш ман этилади.

8. Тошкент шаҳрида қурилиш олиб бораётган ёки қарамоғида кўп юк ташиб, кўп юк чиқариб турадиган базалар ва бошқа пунктлар бўлган ташкилотлар шу жойларга кириладиган йўлларни кечқурун ва кечаси ёритиб қўйишлари ва бу жойларни тоза сақлашлари ҳамда транспорт айланиши учун майдончалар қуришлари, юк тушириш ва ортиш осон бўлишини таъминлашлари лозим. Транспорт ишини сменали уюштириш маҳсулот ва хом ашёни асосан тунда ташиб кетиш ва ташиб келишга эришишлари лозим.

9. Трамвай деполари, троллейбус ва автобус парклари, автобазалар, гаражлар шаҳар кўчаларига машиналарни тоза қилиб тузатиб чиқаришлари лозим. Сўнгги бекатлар сув сепиб супирилсин, трамвай ва троллейбус ва автобусларнинг ўриндиқлари ювиб-тозалансин. Шаҳарда ифлос трамвай вагонлари, троллейбуслар ва автомашиналарнинг юриши тақиқланади.

Кўчаларни ифлос қилиши мумкин бўлган сочилиб кетадиган юклар, қурилишдан чиққан ахлат, қум ва тупроқ уларни ташиш мақсадида жиҳозланган машиналарда нам ҳолда ташилиши керак. Бунда ахлат тўкилиб қолмаслиги учун улар кузовдан юқори қилиб ортилмаслиги лозим.

10. Қуйидагилар тақиқланади:

а. папирос қолдиқларини, қоғоз, ёнғоқ ва писта пўчоғини ташлаш, ариқлар, ҳовузлар ва уларнинг қирғоғини ифлос қилиш, уйларнинг деразасидан, айвонлардан, трамвай, троллейбус ва автомашина ойналаридан ахлат ва папирос қолдиқларини ташлаш;

б. айвонларга (агар улар кўча томонга қараган бўлса) кийим-кечак, гилам ва бошқа буюмлар илиб қўйиш;

в. болохоналарни ўтин, идиш-товоқ, мебель ва бошқа буюмлар билан банд қилиб қўйиш;

Қўйлаклар, гиламлар, кўрпатўшак ва бошқа нарсаларни тозалаш, чангини қоқиш махсус жойларда ва ҳовлиларда рухсат этилади.

г. бинолар деворларига, деворларга, симёғочларга, дарахтларга ҳамда трамвай-троллейбус устунларига эълонлар ёпиштириб қўйиш;

д. ариқ ва ариқ сувини ахлат ташлаб, ювиндилар тўкиб мағзава тўкиб ва бошқа йўл билан ифлослаштириш;

е. кўчаларни ахлат ташлаб, ювинди тўкиб ифлослаштириш, кўчаларда овқат тайёрлаш ва бошқа хўжалик маиший буюмларни ўрнатиш;

ж. ариқларни ўраб олиш, сувга парранда қўйиб юбориш;

и. кўчаларда, паркларда, майдонларда ва ҳовлиларда ахлат, барг ёқиш;

к. кўчалар ва йўлкаларда ғишт қўйиш, қурилиш материалларини тахлаб қўйиш, ерларни ўйиш;

11. Амалдор шахслар ва гражданлар ушбу бўлимнинг 2, 5, 6, 7, 9 ва 10-пунктларини бузганларида меҳнаткашлар депутатлари район советлари ижрокомларининг маъмурий комиссиялари амалдор шахсларга 20 сўмгача, гражданларга эса 10 сўмгача жарима соладилар.

12. Ушбу бўлимнинг талабларини амалга оширишни кузатиб бориш Тошкент шаҳар ижрокомининг ободонлаштириш ва хусусий уй-жой қуришни назорат қилиш давлат инспекцияси, ички ишлар органлари, шаҳар уй-жой бошқармаси, ободонлаштириш Бош бошқармаси шаҳар СЭСи зиммасига юкланди.

* * *

Тошкент шаҳрида тозаликка ва тартибга риоя қилиш пойтахтимизда муқим турадиган ва унга келган ҳамма гражданларнинг бурчидир. Гражданларимиз ўзлари тозалик ва тартибга риоя қилибгина қолмай тартиблар бузилаётганида унинг олдини ҳам олишлари лозим.

Тошкент шаҳар Совети мактаб ўқувчилар, болалар муассасаларининг тарбиячилари, ота-оналар ва ҳамма гражданларни тозалик ва тартибга риоя қилиш тўғрисида болалар ўртасида муттасил тарбиявий иш олиб боришга чақиради, болаларни шаҳримизга меҳр-муҳаббат руҳида тарбиялаш керак. Маҳалла, квартал комитетлари, уй-жой бошқармалари, ЖЭКлар, мактаблар ҳузуридаги ота-оналар комитетлари пойтахтимизда озодалик ва тартиб учун фаол кураш олиб боришлари керак. Токи шаҳримизда меҳнаткашларнинг юқори унум билан ишлаши ва маданий ҳордиқ чиқариши учун шароит яратилсин.

III БЎЛИМ

Тошкент шаҳрида дарахтларни асраш тўғрисида

1. Белгилаб қўйилсинки, Тошкент шаҳри территориясидаги ҳамма дов-дарахтлар, улар кимга қарашлигидан қатъий назар шаҳарнинг беистисно яшил бойлигини ташкил этади. Дов-дарахтларни қаровига ҳамма гражданлар жавобгардирлар.

2. Дов-дарахтларни асраш ва уларни парвариш қилиш қуйидагилар зиммасига юкланади.

а. боғлар, хиёбонлар, магистраллар, кўчалар ва бульварларда район советлари ижроия комитетларининг коммунал хўжалик бошқармаларига, кўкаламзорлаштириш ва ўсимликларни муҳофаза қилиш идорасига, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг ободонлаштириш Бош бошқармасига.

(Давоми 3-бетда).

ЮКСАК МАДАНИЯТ ВА ОЗОДАЛИК ШАҲРИ УЧУН

(Боши 2-бетда).

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети қарори

б. маданият ва истироҳат боғларида-боғларнинг дирекцияларига;

в. уйлардан кўчаларгача бўлган ораликда ва ҳовлиларда — уй-жой бошқарувчиларига, ЖЭК бошлиқларига, комендантларга, маҳалла комитетига, уй-жой эгаларига ва квартирани ижарага олувчиларга;

г. корхона, муассаса, мактаб, касалхона ва бошқа ташкилотлар территорияларида — муайян ташкилотларнинг маъмуриятига;

3. Корхона муассаса, ташкилотлар, уй-жой бошқарувчилари, ЖЭК бошлиқлари, комендантлар ҳамда дов-дарахтларга жавобгар гражданлар қуйидагиларга мажбурдирлар.

а. боғларда, паркларда, хиёбонларда, магистралларда, кўчаларда, ҳовлилар ва бошқа кўкаламзорлаштирилган жойларда дов-дарахтларнинг тўла сақланишига, қуриб қолган дарахтлар олиб ташланиб янгилари ўтқазилиши керак;

б. дов-дарахтлар муттасил қараб турилиши, вақтида суғорилиши, ариқлар тозаланиши, кўчатларнинг таги юмшатилиши, ўғит солиниши, қиш вақтида кўчатлар танаси ўраб қўйилиши, дов-дарахтларнинг зарарланиши ва касалланишининг олдини олиш, қуриб қолган шох-шаббаларни қирқиб ташлаш;

в) кўкаламзорлаштирилган участкалар тўсиқларини эсраш ва уларни вақтида ремонт қилиб туриш ҳар бир дарахт атрофига қўйилган тўсиқлар ва панжараларни ҳам эсраш ва ремонт қилиш;

г. ариқлар тубига фақат махсус бетондан ясалган ҳамда сув чиқиб туриши учун тешиклар бўлган плиталар ётқизиш;

4. Ташкилотлар, корхоналар, ремонт қурилиш трестларининг раҳбарлари, қурилиш, ер текислаш ва бошқа ишларни утказаётганларида дарахтлар атрофига тўсиқлар қўйишлари, уларни шикэстланишдан асрашлари, дарахт илдизининг ер юзасига чиқиб қолишига йўл қўймасликлари, шунингдек, дов-дарахтларни ва ўтўланларни тупроқ ва қурилиш ахлати қолиб кетишига йўл қўйилмаслиги керак. Иморат тушадиган ерлардаги дов-дарахтларни бошқа жойларга кўчириб ўтказилсин. Йўлкалар ва йўллар очаётганда дарахтлар атрофида диаметри бир ярим метр бўлган жой ажратиб қўйилсин.

5. Дов-дарахтлар ўтқазилган жойларда қуйидагиларга рухсат этилмайди.

а. яхмалаклар қилиш, чанғида учиш, футбол, городки ўйинлар ўйнаш;

б. у ёки бу материалларни тахлаб қўйиш, ахлат тўкиш, муз ва яхни йиғиш, томорқа қилиш;

6. Қуйидагилар ман этилади.

а. дарахтларни, новдаларни синдириш, меваларни, гулларни узиш, дарахтлардан уларнинг шарбати ва елимини олиш, дарахт танасига ҳар хил сўзлар ёзиш, дарахтларга реклама тахталарини осиш, шунингдек, эълонлар, арқонлар ва симлар осиш, мих қоқиш, уларга зарб билан уриш;

б. гулзорларни пайҳон қилиш, гулхан ёқиш, қушларни тутиб нобуд қилиш, гулзорларни ифлослаштириш;

в. ўриндиқларни ахлат яшикларини, ҳайкалларни, чироқларни, тўсиқларни ҳамда боғлар, парклар, хиёбонларнинг бошқа буюмларини бузиш, шунингдек, ирригация тармоқларини, кўкаламзорлаштирилган участкаларни, гулзорларни ифлослаштириш.

7. Корхоналар, муассасалар, уй-жой бошқармалари, ЖЭКлар, қурилиш ва бошқа ташкилотларга, шунингдек, гражданларга қуйидагилар таъқиқланади.

а. дов-дарахтларни кўчириб ўтқазиш ва кесиб ташлаш, касал теккан дов-дарахтларни кўчириб ўтқазиш ва кесиб ташлаш, бу ишлар учун район совети ижрокомларининг коммунал хўжалик бўлимлари рухсат беришлари керак.

б. томлардан дов-дарахт экилган ерларга қор ташлаганда дов-дарахтларга зиён етмаслиги учун чора-тадбирлар кўриш.

в. агар йўлкаларга дов-дарахт ўтқазилган бўлса, уларни химиявий эритмалар билан ювиш, кўкаламзор жойларга ёки уларнинг яқинига саноат сувларини, химиявий эритмаларни ва шунга ўхшаш зарарли суюқликларни оқизиш;

Йўлкаларга ва машиналар юрадиган йўлларга сирғанчиқ бўлмасин деб ош тузи ва карбит тўкиш;

г. кўкаламзорларга уй паррандалари ва молларни ҳайдаш;

8. Қоидаларнинг ушбу бўлимидаги 3, 7-пунктларни бузишда айбдор бўлган амалдор шахслар ва гражданлар меҳнаткашлар депутатлари ижроия комитетлари, район советлари ҳузуридаги маъмурий комиссиялар томонидан амалдор шахсларга 20 сўмгача, гражданларга 10 сўмгача жарима солинади.

IV БЎЛИМ

Тошкент шаҳрида уй-жой фондини асраш тўғрисида

1. Уй-жой бошқарувчилари, ЖЭК бошлиқлари ва қарамоғида уй-жой бўлган бошқа шахслар уй-жойларни ҳаммавақт тартибли сақлашлари, уларнинг техникавий аҳволи ва ташқи кўринишини кузатиб боришлари, болохоналар, карнизлар, томлар, сув оқадиган қувурлар ҳаммавақт шай ва тоза бўлиши лозим. Уй номери ёзилган тахтачалар тоза тутилиши, шунингдек, кўча номи ва тупик номи ёзилган тахтачалар тоза тутилиши керак. Қош қорайиши билан улар ёритилиши лозим. Бузуқ чироқларнинг олдини олиш учун зудлик билан чоралар кўрилиши, уй-жойлар ва уларнинг ускуналари ремонт қилиб турилиши керак. Томлар ва сув оқиб кетадиган қувурлар ахлатдан ва шох-шаббалардан тозаланиши лозим.

2. Уй эшиги олдида ёки подъездда фонар қўйилган бўлиши, у доимо тоза бежирим туриши, қош қорайиши билан ёқилиши ва тонг отиши билан ўчирилиши лозим.

Ҳар бир подъездга, кираверишда тахтача ўрнатилиши лозим. Ҳар бир хонадонга кираверишдаги эшикда хонадон (квартира) номери аниқ ёзиб қўйилиши керак. Зинапоялар ва коридорлар, шунингдек, эшиклар ва вестюбллар қош қорайиши билан ёритилиши керак.

Уй-жой бошқарувчилари, ЖЭК бошлиқлари, комендантлар ва фаррошлар майдончаларни ва уй атрофидаги кучаларни тозалашлари, сув сепишлари, шунингдек, ҳар бир уй деворларига ҳовлининг тозалиги ва ён атрофнинг тозалиги учун жавобгар бўлган кишининг исми-фамилияси ёзилган тахтача қоқиб қўйишлари лозим.

3. Ҳовлилар озода бўлиши ва кунига кам деганда икки марта супирилиши лозим. Қиш вақтида уй-жойларга ва хизмат хоналарига ўтиладиган йўлкалар тозаланиши керак. Йўлкалар қордан тозаланиши ва қум ёки қипиқ сепиб қўйилиши керак.

4. Уйлар капитал ремонт қилинаётганида ремонт қилиш ташкилотлари ва уй эгалари қурилиш пайтида чиққан ахлатларни чиқариб ташлашлари керак.

5. Уй бошқарувчилари, ЖЭК бошлиқлари, комендантлар, шунингдек, уй-жой эгалари том қорини вақтида кураб туришлари лозим.

6. Ҳовлиларга ва ариқларга ювиндилар тўкиш, ахлат ва бошқа чиқиндилар ташлаш, шунингдек, уларни ҳовлиларга йиғиб қўйиш тақиқланади.

7. Ҳовлиларда, шунингдек, савдо ва коммунал маиший корхоналари (магазинлар, ошхоналар, ресторанлар, устахоналар ва бошқалар) территориясида товарларни ва идиш-товоқни фақат шу мақсад учун ажратилган жойларгагина қўйиш мумкин.

8. Уй-жойларда яшовчи ҳамма гражданлар уй-жойни асраш ва фойдаланиш қоидаларига риоя қилишлари лозим.

9. Квартирадаги ҳамма хоналар, умумфойдаланишида бўлган жойлар озода ва саранжом-саришта тутилиши ва мақсадга мувофиқ фойдаланилиши лозим. Уй-жой хоналари ва умумфойдаланишидаги жойлар бу жойда яшаб турган кишилар томонидан навбатма навбат тозаланиши лозим.

10. Гражданлар уй-жой сифатида фойдаланилаётган биноларга ва умумфойдаланишида бўлган жойларга ҳамда квартира ва уйларнинг ускунасига эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлишлари, уларни асрашлари керак.

11. Квартирада яшаётганлар қуйидагиларни бажаришлари шарт:

а) ахлат ва ошхонадан чиқадиган чиқиндиларни қопқоғи маҳкам ёпиладиган пақирларда сақлашлари ва ахлатни ҳар куни келадиган машинага ёки ЖЭК кўрсатган жойга тўкишлари лозим.

б) ҳашаротлар ва кемирувчиларни йўқотиш учун курашга бош қўшишлари:

в) уйларда ёнғинга қарши қоидаларга қатъий риоя қилишлари керак.

12. Квартираларда яшаётганлар электр симларининг яхши аҳволда сақланишига жавобгардирлар. Улар ҳам хоналардаги, ҳам умум фойдаланиш жойларидаги симларнинг ҳаммавақт яроқли бўлиб туриши учун жавобгардирлар. Мабодо электр симларида ишкаллик чиқиб қолса, уларни тузатиш тадбирлари кўрилиши лозим.

ҚУЙИДАГИЛАР ТАҚИҚЛАНАДИ:

Ишга яроқсиз электр симларидан фойдаланиш, электр симларини михга илиб қўйиш, симларнинг устидан қоғоз ёпиштириб қўйиш, симларга арқон тортиш, ҳар хил буюмларни роликларга, симларга, арматураларга осиб қўйиш, ҳар ким ўз хоҳиши билан ясаган предохранитель асбобларидан фойдаланиш, электр лампочкаларига қоғоз ёки газмол ўраб қўйиш. Электр дазмоллар, чойнаклар, плиткалар ва бошқа электр ёрдамида истиладиган приборлар тағига иссиқлик ўтказмайдиган тахтачалар қўйилиши лозим.

13. Квартирада яшовчилар газ приборларини авайлаб ишлатишлари, уларни бузилишдан ва ифлосланишдан асрашлари ҳамда газ приборларини ишлатиш қоидаларига риоя қилишлари лозим.

Газ плиталаридан хоналарни иситиш учун фойдаланиш, газ плиталар тепасига кир ва бошқа буюмларни осиб қўйиш, газ қувурларига арқон тортиб қўйиш тақиқланади. Шунингдек, болалар плиталарни бурамасликлари керак. Катта ҳажмдаги идишларни плитага қўйилганида горелкага ҳаво, албатта, ўтиб туришини таъминлаш керак. Газ приборларидан фойдаланиб бўлингач, қувурдаги мурватларни беркитиб қўйиш ва хонанинг ҳавосини янгилаш лозим. Қувурлар орасидан газ чиқиб кетаётганлиги сезилган тақдирда Тошкент газ трестининг авария бўлимига 52620 ёки 52621 телефонлари орқали хабар қилиш лозим. Мабодо газ ҳидини сезиб қолсангиз уста келгунча электр приборларни қўйманг.

14. Квартирада яшовчилар санитария-техника ускуналарининг ҳамда водопровод ва канализациянинг яхши ишлашини кузатиб боришга мажбурлар. Раковина ва унитазларга ошхона чиқиндиларини, латта-путталарни, қоғоз ва бошқа буюмларни, хуллас канализацияни ёпиб қўядиган ҳамма буюмларни ташлаш тақиқланади. Квартирада яшовчилар сувнинг беҳуда оқишига йўл қўймаслик ҳамда раковина ва унитазни ремонт қилиш учун ҳамма чораларни кўришлари лозим.

15. Марказий иситиш асбоблари ҳаммавақт ишга шай туриши лозим. Радиатор кранидан иссиқ сув олиш қатъий тақиқланади.

16. Уй-жой фондининг тузук эксплуатация қилинмоғи учун квартирада яшовчилар вақти-вақти билан зарур бўлишига қараб уй-жой квартираларини жорий ремонтдан чиқаришлари лозим.

Терасса, болохона ва айвонларга темир панжара ёки рама ўрнатганда Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг қарори қоидаларига риоя қилмоқ лозим.

Квартирадаги хоналарни қайта қуриш район ижроия комитетининг ёзма рухсати билангина амалга оширилади.

17. Квартирадаги ҳар қандай бузуқ-ёриқлар, уйдаги ускуналарнинг бузилиши — бунинг учун ким айбдор бўлса, ўшанинг ҳисобига ремонт қилинади.

18. Уй бошқарувчилари, ЖЭК бошлиқлари, комендантлар ва квартирада яшовчилар «уй-жойдан фойдаланиш ва уни асраш қоидаларига» оғишмай амал қилишлари ва шу қоидаларнинг бажарилишини кузатиб туришлари керак.

19. Қоидаларнинг ушбу бўлимидаги 1-7 ва 11-16 пунктларини бузилганлиги учун меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари ҳузуридаги маъмурий комиссиялар гражданларга ўн сўмгача, мансабдор кишиларга 20 сўмгача жарима соладилар.

20. Ушбу бўлимнинг пунктлари бажарилиши устидан назорат қилиш Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг уй-жой бошқармасига ва ички ишлар бошқармасига ҳамда шаҳар санитария-эпидемия станциясига топширилади.

Шаҳарнинг уй-жой фонди социалистик давлатнинг мулкидир, умумхалқ мулкидир.

Квартираларда тозаликка ва тартибга риоя қилиш, квартираларни саранжом-саришта тутиш ва ўз вақтида ремонт қилиш ҳамма гражданларнинг умумий ишидир.

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ҳамма уй-жой органлари ходимларини, уй бошқармалари ҳузуридаги уй комитетларининг аъзоларини, шаҳарнинг ҳамма фуқароларини уй-жой фондини саранжом-саришта тутишга чақиради.

V БЎЛИМ

Белгиланмаган жойда қўлда савдо-сотиқ қилишни тақиқлаш тўғрисида

1. Белгиланмаган жойларда саноат моллари, рўзгор буюмлари, кийим-кечак ва пойафзал билан савдо қилиш тақиқланади.

2. Гражданларга кўчаларда, майдонларда, паркларда, хиёбонларда, стадионларда ҳамда бошқа жамоат жойларида озиқ-овқат товарлари, шу жумладан, мева-чева, сабзавот, кабоб, сомса, лағмон ва бошқа иссиқ таомлар билан, писта билан савдо-сотиқ қилиш тақиқлансин.

Ушбу бўлимнинг биринчи ва иккинчи пунктларини бузишда айбдор бўлганлар район Советлари ижроия комитетлари ҳузуридаги маъмурий комиссияларнинг қарори билан ўн сўмгача жарима тўлайдилар.

3. Дўконлар ошхоналар, ресторанлар, кўчаларда, майдонларда, йўлкаларда саноат товарлари, сабзавот, мева-чева ва озиқ-овқат маҳсулотлари сотганларида санитария-гигиена қоидаларига қаттиқ риоя қилишлари керак.

Ушбу бўлимнинг учинчи пунктини бузишда айбдор бўлган мансабдор шахслар меҳнаткашлар депутатлари район Советлари ижроия комитетлари ҳузуридаги маъмурий комиссияларнинг қарори билан 20 сўмгача жарима тўлайдилар.

VI БЎЛИМ

Мол, ит, мушукларни асраш тартиби ҳамда қутириш, гельминтоз, бўқоқ касалликларига қарши мажбурий чоралар ўтказиш

1. Аҳолининг соғлиғини муҳофаза қилиш ва қутириш ҳамда уй ҳайвонларининг бошқа юқумли касалликларига қарши профилактика тадбирлари ўтказиш мақсадида ва шунингдек, қутириш гельминтоз ҳамда бўқоқ касалликларини ит, мушуклар тарқатувчи бўлганликларини назарга олиб, уй-жой эгалари зиммасига қуйидагилар юклатилади:

а) ҳар йили январдан бошлаб то июнь ойигача уй ҳайвонлари, зоти ва кимга қарашлигидан қатъий назар кучукларни район ветеринария шифохонасида рўйхатдан ўтказиш ҳамда ветеринария санитария қароридан ўтказиш — бу ишлар бепул қилинади. Янги кучук олинганида беш кун мобайнида, кучук болаларини эса ёши бир ойлик бўлганда рўйхатдан ўтказиш лозим.

б) кучукчаларни пишиқ арқонда калта қилиб боғлаб қўйиш ва уларни кўчага олиб чиққанда жағига тўр тутиб қўйиш. Кучукларни катта кишилар калта арқонда олиб юришлари керак.

в) кучук ва мушуклар оғриб қолганида район ветеринария шифохонасига олиб келиш лозим.

г) кучуклар ва мушуклар квартираларнинг зинапояларини ҳамда жамоат жойларини булғатишларига йўл қўймаслик керак.

д) кишиларни ёки ҳайвонларни қопиб олган кучукларни район ветеринария шифохонасига зудлик билан қаровдан ўтказиш ва карантин кўрсатиш лозим.

е) ҳайвонлар ва паррандалар учун бинолар болалар муассасалари, шифохоналар, мактаблар, маданий-маиший муассасалардан кам деганда юз метр нарида, уй-жойлардан кам деганда 15 метр нарида қурилиши лозим.

ж) гўнг ёпиқ гўнгхоналарда асралиши, ҳафтада икки марта ташиб кетилиши, бунинг учун эса район автомобиль йўл механика базаси билан шартнома тузилиши лозим, агар шарт-шароит бўлса, гўнг шу ернинг ўзида компостирлаш йўли билан зарарсизлантирилиши лозим.

з) моллар фақат қушхоналарда сўйилиши ва сўйиш олдидан ушбу муассасага молнинг соғломлиги ва юқумли касалликлар билан оғримаганлиги тўғрисида ветеринария ҳужжати кўрсатилиши лозим.

и) ҳовлиларда баландлиги 1 метр бўлган қафаслар ясаб паррандаларни қўйиб юбориш мумкин. Паррандалар учун мўлжалланган жойларни тоза тутиш керак.

2. Гражданлар ва ташкилотларга қуйидагилар тақиқланади:

а) кучук ва мушукларни жамоат жойларида, кўпчилик турадиган ҳовлиларда, коридорларда, кўпчилик фойдаланадиган ошхоналарда, зинапоялар тагида, терассаларда, болохоналарда, корхоналар, мактаблар, шифохоналар, ҳовлиларида ва жамоат жойларида асраш;

б) ветеринария ҳужжати бўлмаган кучуклар ва мушукларни сотиш, сотиб олиш ва шаҳарга олиб кириш;

3. Дайди кучук ва ёввойи мушуклар, шунингдек, рўйхатдан ўтмаган ҳамда ветеринария-санитария қаровидан ўтмаган кучуклар тутиб олинади ва йўқотилади.

ИЛОВА: зоти ва кимга қарашлигидан қатъий назар кўча-кўйда санғиб юрган мушуклар ва кучуклар дайди деб ҳисобланади.

4. Шаҳар ветеринария шифохоналарига гражданлар тутиб келган ва топширган ҳар бир кучук, мушук ва ит боласи учун 1 сўмдан пул бериш рухсат этилди.

5. Уй бошқарувчилари, ЖЭК бошлиқлари, комендантлар ҳамда маҳалла, квартал комитетлари зиммасига қуйидаги вазифалар юклатилди.

а) шу ерда яшовчи ҳар бир граждан ўз кучугини ветеринария шифохонасига рўйхатдан ўтказиш, вакцинация учун олиб келиши ва ўзи яшаб турган уй атрофида дайди итларнияг бўлмаслигига кўмаклашуви лозим.

б) дайди ит ва мушукларни тутиб олишга ёрдамлашиши керак. Итини рўйхатдан ҳамда ветеринария-санитария қаровидан ўтказмаган ва ана шу ҳайвонларни асраш қоидаларини бузган кишилар устидан акт тузиш. Тузилган актлар район Совети ижроия комитетларининг маъмурий комиссиялари қараб чиқиши учун тавсия этилади.

6. Бир квартирада икки ва ундан кўпроқ оила истиқомат қилганда, шулардан бирининг ит ёки мушук асраши учун бошқа оилаларнинг розилиги олиниши шарт.

7. Ушбу бўлимнинг биринчи, иккинчи ва еттинчи пунктларини бузган шахслар меҳнаткашлар депутатлари район Совети ижрокомлари маъмурий комиссиялари томонидан чиқарилган қарорга мувофиқ 10 сўмгача жарима тўлайдилар.

Қоидаларнинг ушбу бўлимини бажариш устидан назоратни шаҳарнинг ички ишлар, ветеринария-санитария назорати ва медицина хизмати бўлимлари амалга оширадилар.

VII БЎЛИМ

Шаҳар водопроводи ва канализациясидан фойдаланиш тартиби тўғрисида

1. Хўжалик эҳтиёжлари ва ичимлик сув олиш мақсадида ҳамда маиший эҳтиёжлар учун шаҳар коммунал водопроводи ва канализациясига улаш «Водоканал» трестининг рухсати билан, бу трест келишиб олган лойиҳаларга кўра ҳамда техника шартларига риоя қилган ҳолда истеъмолчиларга уланади.

2. Шаҳар водопроводининг ичимлик суви техника ва технология эҳтиёжлари учун (озиқ-овқат корхоналарининг технологик эҳтиёжини истисно қилганда) шаҳар Совети ижроия комитетининг қарори билан шаҳар аҳолисининг эҳтиёжи қондирилгач, имкон бўлган тақдирдагина ана шу эҳтиёж учун фойдаланилиши мумкин.

3. Шаҳар водопроводи ва канализациясидан фойдаланаётган ташкилотлар ва кишилар зиммасига қуйидаги вазифалар юкланади.

а) ҳовлидаги ва уйлардаги водопровод канализация қурилмаларини яхши тутиш ва уларни қишга ўз вақтида тайёрлаб қўйиш:

б) водопровод кранларини сув олгандан кейин маҳкам ёпиб қўйиш;

в) сувнинг исроф бўлишига ҳамда ичимлик сувдан кўчалар, ҳовлилар, томорқалар, боғлар, хиёбонлар, парклар ва қабристон атрофларига сув сепмаслик:

г) кўчадаги водопровод кранларида идиш-товоқ ювилмаслиги, кир ювилмаслиги, автомобиллар тозаланмаслиги керак.

4. Қуйидагилар қатъий тақиқланади:

а) кўчадаги қудуқларнинг қопқоғини очиб, ана шу қудуқларга тушиш,

ИЛОВА: қудуқларда хавфли газ бор-йўқлигини бот-бот текшириб турмаслик ва зарур чоралар кўрмаслик ҳамда водопровод канализация қудуқларида бирор-бир юмуш бажарилаётганда хавфсизлик техникаси қоидаларига риоя қилмаслик оқибатида одамлар ҳалок бўлиши мумкин.

б) шаҳар канализациясига ёмғир сувларини, ирригация тармоқлари сувини ҳамда корхоналарнинг шартли тарзда тоза деб аталган сувларини оқизиш.

5. Қолган ҳамма ҳолларда водопровод ва канализациядан фойдаланиш ҳақидаги Тошкент шаҳар ижрокомининг тасдиғидан ўтган Қоидаларига риоя қилиш.

6. Қоидаларнинг ушбу бўлими 1, 3, 4-пунктларини бузганлар район ижроия комитетлари маъмурий комиссияларининг қарорига мувофиқ айрим гражданлар 10 сўмгача, мансабдор шахслар эса 20 сўмгача жарима тўлайдилар.

VIII БЎЛИМ

Трамвай-троллейбусдан, автобусдан фойдаланиш қоидалари

1. Трамвай-троллейбус, автобусларга орқа эшикдан кирилади. Учта эшиги бўлган вагонлар ва автобусларга ўртадаги эшикдан кирилади ва икки чекка эшикдан чиқилади.

2. Қуйидагилар олдинги эшикдан киришга ҳақлари бор:

а) катталар билан биргаликда юрган мактабгача ёшидаги болалар;

б) бешинчи синфгача ўқийдиган болалар ўқувчилар билетини кўрсатишлари шартдир.

в) ҳомиладор аёллар;

г) инвалидлар (инвалидлиги шундоққина кўриниб турган тақдирда ва ёши ўтиб қолган одамлар).

д) форма кийган милиция ходимлари;

е) кўзи ожиз одамлар ва уларни кузатувчи шахслар.

ИЛОВА: трамвай, троллейбус ва автобусларда одам кўп бўлса, ҳайдовчи олдинги эшикни очмаслиги мумкин.

3. Трамвай, троллейбус ва автобусдан фақат бекатларда олдинги эшикдан тушишлари, уч эшиклик трамвай вагонлари ва автобусларда эса иккинчи эшикдан чиқишлари керак.

4. Йўловчилар белгиланган тарифга мувофиқ равишда билет олишлари шарт.

5. Агар кондуктор бўлмаса, йўловчи вагонга чиқиши билан кассадан билет олиши керак.

6. Йўловчилар тушиб кетгунларича билетни сақлаб туришлари ва контролёр сўраши билан кўрсатишлари лозим.

Кондуктор бўлмаган тақдирда пулни ўзлари майдалайдилар. Қўлида доимий билет (мавсумий, ойлик ва бошқа) бўлган йўловчилар вагонга киришлари билан уни кондукторга кўрсатишлари, олдинги эшикдан кирганлари тақдирда эса сўралишини кутмасдан ҳайдовчига кўрсатишлари керак. Агарда вагонда кондуктор бўлмаса йўловчи карточкасини йўловчиларга кўрсатиши керак.

7. Қуйидагилар трамвай, автобус, троллейбусда билетсиз юра оладилар.

а) мактабгача тарбия ёшидаги болалар;

б) кўрлар;

в) трамвай-троллейбус бошқармаси ва автомобиль транспорт ва тош йўллар министрлиги томонидан берилган махсус гувоҳномалари бўлган республика миқёсидаги шахсий пенсионерлар.

г) форма кийган милиция ходимлари ёки формалари бўлмаса ҳам гувоҳномалари кўрсатилса билетсиз юра оладилар.

д) трамвай, автобус, троллейбус ходимлари;

е) газета-хат солинган сумкалари бор почтальонлар иш вақтида билетсиз юра оладилар.

ж) Олий Совет депутатлари, Тошкент шаҳар ва пойтахтдаги, район Советларининг депутатлари.

ИЛОВА: Тошкент шаҳридаги район Советларининг депутатлари фақат симли транспортдагина билетсиз юриш ҳуқуқига эгадир.

з) Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, «Шуҳрат» орденини уч карра олган кишилар.

и) прокуратура органларининг терговчилари, хизмат гувоҳномаларини кўрсатиш шарти билан.

к) Улуғ Ватан урушининг биринчи, иккинчи группа инвалидлари, Улуғ Ватан урушининг тиззалари ва тирсаклари бўлмаган учинчи группа инвалидлари, шунингдек ички ишлар министрлигига қарашли органларнинг хизмат бурчини бажариб турган вақтида яраланиш, контузияланиш ва жароҳатланиш оқибатида инвалид бўлиб қолган ходимлари (қонунда белгиланган тарзда берилган гувоҳномалар кўрсатилган тақдирда).

л) бошланғич, саккиз йиллик ва ўрта умумтаълим қишлоқ мактабларининг ўқувчилари ҳам автотрестлар берган махсус билетлар билан муайян маршрут бўйича юра оладилар.

8. Йўловчиларга қуйидагилар тақиқланади:

а) тез аланга оладиган ва портлайдиган материалларни олиб юриш (бензин, керосин, кинолента ва бошқалар)

б) чекиш, гугурт ёндириш ва зажигалка ёқиш.

в) милтиқ ва бошқа қуролларни ғилофсиз олиб юриш, шунингдек, найзали ва кесадиган предметларни ғилофсиз олиб юриш.

г) трамвай, троллейбус ва автобусларда маст-аласт юриш.

д) молларни олиб юриш.

е) ифлос кийимда юриш ва ифлос буюмлар олиб юриш.

ж) буферларда, трамвай, троллейбус ва автобуснинг туртиб чиққан жойларда юриш.

з) транспортни булғатиш.

и) болаларни ўриндиққа турғазиш.

к) транспортнинг қўнғироғини ва бошқа приборларини ишга солиш (бахтсиз ҳодиса рўй беришни олдини олиш учун берилган қўнғироқ бундан истисно).

л) кондукторнинг рухсатисиз деразаларни очиш ва бошни чиқариш.

9. Кондуктор хизмат кўрсатмайдиган трамвай, троллейбус ва автобусларнинг ҳайдовчиси зиммасига қуйидаги вазифалар юкланади.

а) ҳар бир бекатнинг номини айтиб бориш;

б) транспортни ҳамма эшиклар ёпилгандан кейин юргизиш,

в) ҳаракат хавфсизлигига риоя қилиш ва йўловчиларнинг ҳам жамоат транспортидан фойдаланиш қоидаларига риоя қилишларини кузатиб бориш.

10. Кондукторнинг вазифалари.

а) ҳар бир бекатнинг номини баланд овоз билан эълон қилиш;

б) йўловчилардан пул олганда неча пуллигини айтиш;

Йўловчига тарифга мувофиқ билет ва қайтимини бериш.

в) йўловчиларда билет бор-йўқлигини текшириш;

г) ҳаракат хавфсизлигини кузатиб бориш ва йўловчиларнинг жамоат транспортидан фойдаланиш қоидаларига амал қилишларини кузатиб туриш;

д) агарда кондуктор ва ҳайдовчининг номи ёзилган тахтача бўлмаганида, йўловчиларнинг талабига кўра фамилияларини ва хизмат номерларини айтишлари лозим.

11. Йўловчилар шаҳар жамоат пассажир транспорти ишидаги кўзга ташланган ҳамма камчиликлар тўғрисида трамвай-троллейбус бошқармасига, йўловчилар ташиш шаҳар автомобиль трестига хабар қилишлари мумкин. (телефонлар қуйидагича: 331106, 338777).

12. Автомобиль транспорти ва шаҳар электр транспортидан фойдаланиш қоидаларини бузган шахслар маъмурий тарзда жаримага тортиладилар.

а) билетсиз юрганлик ва юкига ҳақ тўламаганлик учун 50 тийин жарима тўланади. Бу жаримани ҳар бир пассажир ёки ҳақ тўланмаган юк учун тўланади;

б) бирор бир маршрут бўйича қатнайдиган таксамоторда билетсиз юрганлик ёки юкка ҳақ тўламаганлик учун 1 сўм жарима солинади. Ҳар бир пассажир бунинг учун 1 сўм жарима тўлаши керак.

в) автобусда ёки маршрутли таксамоторда портлайдиган, тез аланга олиб кетадиган, заҳарлайдиган ва қўланса буюмлар ёки материалларни олиб юрганлик учун (агарда қоидани бузиш учун жиноий жавобгарликка тортилмаса) 2 сўм 50 тийин жарима солинади.

Жарима тўлаш йўл ҳақи ёки юк учун тўлашдан ҳақ тўлашдан озод этмайди.

Бебилет юрганлик ва юк учун ҳақ тўламаганлик учун жарима контролёрлар ёки шу ишга жалб этилган бошқа кишилар томонидан квитанция бериш шарти билан протокол ёки акт тузилмасдан олинади.

Ушбу қоидаларнинг иккинчи бобидаги «в» пунктчасида баён этилган тартиб бузиш ҳолларининг ҳар бири тўғрисида протокол (акт) тузилиши, унда тартиб бузувчининг шахси, тартиб бузувнинг қай йўсинда бўлганлиги, жойи, вақти ҳамда агар бўлса гувоҳлар кўрсатилиши керак.

Жарималар шаҳар пассажир автотранспорти ва электротранспорти органлари томонидан олинади, улар бу хусусда меҳнаткашлар депутатлари район Советлари ижроия комитетларининг маъмурий комиссияларига мурожаат қилмайдилар.

Мабодо, тартиб бузувчининг кимлигини кўрсатувчи ҳужжатлар ва гувоҳлар бўлмаса, тартиб бузган одамнинг шахсини аниқлаш ва протокол (акт) тузиш учун уни милиция бўлимига олиб келинади.

IX БЎЛИМ

Енгил такси машиналардан фойдаланиш қоидалари

1. Таксомоторлар ишини шундай ташкил қилмоқ керакки, токи у йўловчиларга энг яхши хизмат кўрсатсин. Енгил таксилардан фойдаланиш шартлари ва уларнинг линиядаги иш тартиби енгил таксилардан фойдаланиш юзасидан ана шу қоидаларда баён этилади.

Тошкент шаҳрида йўловчиларга енгил такси хизмати кўрсатиш учун таксомоторлар тўхтайдиган жойлар тайин этилган.

2. Таксомоторлар линияда қанча вақт ишлаши лозимлиги улардан фойдаланиш графигида белгиланади, бу график бир кечакундузда аҳолининг таксомоторга бўлган талаби ўзгариб туришига қараб тузиб чиқилган.

3. Енгил таксомоторларда қуйидагилар бўлиши керак.

а) машинанинг кузовида, багаж қўйиладиган жойнинг қопқоғида ҳамда копотнинг олд қисмида шахмат тамға босилиши ҳамда автомобиль хўжалигининг номери ёзиб қўйилиши керак;

б) таксометрлар (счетчик) ва сигналнинг нурли назоратчилари;

в) ҳайдовчи рўпарасидаги ойнанинг ўнг томонда бурчакда ишнинг тугаш пайтини кўрсатадиган ёзув бўлган тахтача ўрнатилиши;

г) ҳайдовчининг фамилияси ва исми ёзилган, машинанинг давлат белгиси қўйилган, таксомотор паркининг адрес ва телефонлари ёзилган тахтачалар бўлиши.

4. Қуйидаги таксомоторлардан фойдаланиш ман этилади:

а) таксометр (счетчик) бузуқ бўлса ёки соати тўхтаб қолган бўлса;

б) назоратчи сигнал бузуқ бўлса;

в) таксометрда пломбалар ёки унинг приводи бўлмаса, улар бузуқ бўлса;

г) гаражга қайтиб бориш пайти ёзилган тахтача бўлмаса.

5. Гражданлар таксиларни уларнинг тўхташ жойларида ёки кўчада тўхтатиб, тушиб кетишлари мумкин. Кўчада таксиларни қўл кўтариб тўхтатилади. Таксиларни улар тўхтайдиган жойнинг шундоққина ён-верида тўхтатиб тушиб олишга рухсат этилмайди.

Йўл-йўлакай йўловчиларни тушириб олишга фақат такси тўхташ ерларида рухсат этилади, бунинг учун таксига дастлаб тушган йўловчининг розилиги олинади. 16 ёшга етмаган болалар, агар улар катталар билан бирга бўлишмаса, таксига тушириш тақиқланади.

6. Енгил таксиларни улар тўхтайдиган жойларда йўловчилар навбат кутиб туриб тушишади. Таксини бахтсиз ҳодиса юз бериб жароҳатланган кишилар, ногиронлиги шундоққина билиниб турган инвалидлар, ҳомиладор аёллар ва эмизикли боласи бўлган йўловчилар навбат кутмай тушишлари мумкин.

7. Енгил таксилар гражданларнинг барвақт буюртмаси билан ва зудлик билан телефон орқали, чақириш орқали ҳамда бевосита диспетчерлик пунктларида қабул қилинади. Енгил таксиларга барвақт буюртма ва зудлик билан чақирув учун қабул 33-14-03 ҳамда 33-16-67 телефонлари орқали қабул қилинади. Шунингдек, буюртмани диспетчерлик пунктларида ҳам қабул қилинади. Телефон номери, ташкилот ёки корхонанинг номи ҳамда буюртма бераётган кишининг фамилияси ва мансаби кўрсатилганида хизмат телефонлар орқали буюртмалар қабул қилинади.

8. Таксида одат тариқасида, қуйидаги аҳоли пунктларигача боришга рухсат этилади: Куйбишев шоссесидан Бектемир станциясигача; Янгийўл шоссесидан Жун ариғигача; Чимкент шоссесидан Шредер номли институтнинг қишлоғигача Луначарский шоссесидан Тошкент трактор заводи «Ташавтомаш»гача ва ТошГРЭсигача; Хасанбой посёлкасига борадиган йўлдан республика руҳий касалликлар шифохонасигача; Келесга борадиган йўлдан то Келес станциясигача; Минерал сувга борадиган йўлдан то Тошкент минерал суви санаторийсигача; Олмалиққа борадиган йўлдан то «Роҳат» кўлигача; катта Ўзбек трактидан Эркин қишлоғининг муюлишигача; Уйғур кўчасидан то Назарбек посёлкасигача.

9. Ана шу кўрсатилган жойлардан нарига ўтиш учун истисно тариқасида таксомотор хўжалиги раҳбарларининг олдиндан берган рухсатномасига кўра йўловчилар олиш мумкин.

10. Волга маркасидаги енгил таксиларда ёши катта йўловчилар сони тўрт нафардан ошмаслиги ва етти ёшгача бўлган болалар эса иккитадан ошмаслиги, «Москвич» маркали таксиларда йўловчилар сони уч нафардан ошмаслиги керак.

ИЛОВА: такси салонида чамадон, тугун ва пакетлар ҳамда бошқа юкларни, шунингдек, яхшилаб ўралган бўлса, телевизор ва радиоприёмникларни олиб юриш мумкин. Багажхонага қўйиладиган юкларнинг оғирлиги 60 килограммдан ортмаслиги керак. Багажхонага қўйилган юклар ҳамда қўллардаги чамадон ва тугунлар учун йўловчиларнинг ўзлари жавобгар.

11. Йўловчилар таксига автомобиль батамом тўхтагандан кейин машинанинг ҳаракат қилаётган пайтидаги ўнг томондаги эшикдан кирадилар.

12. Йўловчилар такси ишини яхшилашга қаратилган мулоҳаза ва таклифларини сафар варақасига ёзиб қўйишлари мумкин.

13. Йўловчиларга енгил таксиларда қуйидаги нарсаларни олиб юриш тақиқланади:

а) тез аланга олиб кетадиган портловчи, заҳарловчи ва қўланса ҳид тарқатувчи буюмлар ва материалларни;

б) машина кузовини ифлос қиладиган ва йиртадиган ва қирадиган юкларни;

в) ҳайвон ва паррандаларни (ювиб-таралган ва тумшуғига тўр тутилган итлар, мушуклар ҳамда қафасларга солинган қушлар ва майда ҳайвонлар бундан мустасно);

г) юқумли дардга йўлиққан беморларни.

(Давоми 4-бетда).

ЮКСАК МАДАНИЯТ ВА ОЗОДАЛИК ШАҲРИ УЧУН

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети қарори

(Боши 2—3-бетларда).

ИЛОВА: ўз ҳаракатлари билан таксомотор паркига зиён етказган йўловчилар ана шу зиённинг ўрнини қоплайдиган даражада ҳақ тўлашга мажбурдирлар.

КИРА ҲАҚИ

14. Енгил таксилардан фойдаланганлик учун белгиланган тарифга мувофиқ йўловчиларнинг сони ҳамда уларнинг юки бор-йўқлигидан қатъий назар қуйидаги ҳисоб-китоб билан ҳақ тўланади:

Босилган ҳар бир километр йўл учун 10 тийин;

йўловчини пойлаб 1 соат бекор туриб қолганлиги учун 1 сўм 00 тийин.

Бундан ташқари, йўловчи неча километр юришидан қатъий назар машинага чиқаётган пайтида таксомоторни юргизиш олдидан қўшимча тарзда машинани эгаллаганлик учун 10 тийин тўланади.

Такси бекор туриб қолганлиги учун ҳамда такси эгалланганлиги учун тўланадиган ҳақ счетчик кўрсатиб турган пулга қўшилади. Енгил такси билан белгиланган манзилга етиб олинганидан кейин шофёр билан ҳисоб-китоб қилинади. Енгил таксидан фойдаланганлик учун шофёр билан ҳисоб-китоб қилинаётганида таксомотор счетчигида кўрсатилган пулдан ортиқча тўланмаслиги шарт.

Агар таксига бир неча йўловчи бир манзилга бораётиб тушган бўлса, счетчик қанча пул кўрсатганнига қараб ҳамда йўловчилар қанча юрганликларига қараб ҳақ тўлайдилар. Турли-туман жойларга борилганида ҳар бир тушиб қолаётган йўловчидан, албатта счетчик ҳисобини ўчириб қўйиб ва уни қайтадан юргизиб юбориб ҳақ олинади. Сўнг қолган йўловчилар йўлда давом этадилар.

Шофёр бир манзилга борадиган йўловчиларни пойлаб, уларни бирма-бир йиғиб ўтириши мумкин эмас.

15. Йўловчилар таксометри юргизиб юборилмаган таксиларда юрмасликлари керак.

16. Йўловчиларнинг талабига кўра уларни пойлаб, енгил такси ҳаммаси бўлиб 1 соатдан кўп тўхтаб қолмаслиги керак. Агар йўловчининг талаби билан машина уни кутиб туриши лозим бўлса, шофёр йўловчи билан босиб ўтилган йўл учун счетчикка қараб батамом ҳисоб-китоб қилиб олиши ва қанча муддат яна йўловчини кутиб туриши эътиборга олиниб, ундан маълум миқдорда аванс олиши ҳамда счетчикни юргизиб юбориб, шофёр йўловчини, ўзаро келишиб олинган вақт ўтгандан кейин жўнаб кетавераман деб огоҳлантириб қўйиши керак.

17. Мабода автомобиль бузилиб қолиб, такси йўлда тўхтаб қолса шофёр таксометрни «касса» деган жойга бураб қўйиши ҳамда счётчикда кўрсатилган пулни олиши керак.

18. Йўловчини у истаган манзилга элтиб қўйиш шофёрга боғлиқ бўлмаган сабабларга кўра (йўл йўқлиги ва бошқалар) мумкин бўлмай қолса, йўловчи счетчик (таксометр)да қанча кўрсатилган бўлса шунча ҳақ тўлайди.

19. Такси диспетчерлик орқали чақирилган тақдирда таксометр шофёр диспетчердан топшириқ олиши билан юргизиб юборилади. Бунда, албатта, йўловчига автомобилни у айтган жойга юбориш қанчага тушиши айтилади.

20. Такси шофёри таксидан фойдаланиб маълум миқдорда ҳақ олинганлиги тўғрисида ёзма формада справкалар бермайди ёки счёт ҳам бермайди.

ЕНГИЛ ТАКСИ ШОФЁРИНИНГ БУРЧЛАРИ

21. Такси шофёри зиммасига қуйидаги вазифалар юклатилади:

а) ушбу қоидаларнинг VI пунктига риоя қилган ҳолда такси тўхташ ерларида йўловчиларни машинага чиқариш;

б) тўхташ жойларида таксиларни қўйиш қоидаларига қаттиқ риоя қилиш;

в) йўловчилар машинага чиқаётган вақтда эшикларни очиш, таксометрни юргизиб юбориш ва қаерга боришни сўраш;

г) йўловчи этган манзилга энг яқин йўлдан бориш;

д) машина ҳайдаётган шофёр белгиланган аломати бўлган фуражка кийиб юриши ва ораста кийинган бўлиши керак.

е) йўловчилар биринчи бор талаб қилиши биланоқ сафар варақасини кўрсатиш; мабодо исми-фамилияси ёзилган тахтача бўлмаса исми-фамилиясини айтиши, енгил такси қарайдиган таксомотор паркининг адрес ва телефонини айтиши керак.

ж) ушбу қоидаларнинг 10, 11, 13-пунктларида баён этилган талабларни йўловчилар қандай бажараётганини кузатиб бориш;

з) сафар охирлаганида йўловчига кира ҳақини айтиш ва йўловчи кўз ўнгида машина кузовини ва багаж хонасини кўздан кечириш; мабодо бирор бир буюм хотирадан чиқиб қолиб кетган бўлса уни паркнинг диспетчерлик пунктига акт тузиб топшириш;

и) агарда йўловчилар билан эътирозли масалалар пайдо бўлиб қолса уларга ушбу қоидаларни кўрсатиш, шунда ҳам йўловчилар тушунтиришдан қониқмасалар жанжални бартараф қилмоқ учун назорат-диспетчерлик аппарати ходимларига ёки милиция ходимларига мурожаат қилиш; (шу атрофда бўлган милиция бўлимигача такси счётчикни юргизиб қўйиб юборади);

к) автомобиль саранжом-саришта тутилиши ҳамда СССР йўллари ва кўчаларидан юриш қоидаларига қаттиқ риоя қилиниши керак;

л) трестнинг марказий диспетчерлиги фармойишларини ва такси назорат қилишга ҳаққи бор бўлган шахсларнинг (бунинг учун улар гувоҳномаларини кўрсатишлари керак) фармойишларини бажариш.

22. Шофёрга қуйидагилар тақиқланади:

а) йўловчиларни таксометрни юргизмай олиб юриш;

б) маст йўловчиларни олиб юриш;

в) таксилар тўхташ жойларида турганида йўловчиларга хизмат кўрсатишдан бош тортиш (ушбу пунктнинг «Б» пунктчасида кўзда тутилган ҳолат бундан мустасно);

г) ушбу қоидаларнинг олтинчи пунктида кўрсатилганидан кўпроқ йўловчи ва юк олиб юриш, шунингдек, катта кишилар бўлса 16 ёшга тўлмаганларни олиб юриш;

д) линияда бузуқ таксометр билан, иш тугаш пайти кўрсатилган тахтачаларсиз юриш;

е) йўловчилар олдида чекиш ва овқатланиш,

ж) таксида йўловчи (йўловчилар) бўлганида йўл-йўлакай янги йўловчилар олиш;

з) таксини биринчи бўлиб эгаллаган йўловчининг розилигисиз такси тўхтайдиган жойларда йўловчилар олиш;

и) машина тўхташ жойларида автомобилдан тушиб йўловчилар қидириб юриш;

к) таксини қаровсиз қолдириш;

23. Такси йўловчилари шофёрларни йўлдан уриб, уларни таксидан фойдаланиш қоидаларини бузишга, кўча ҳаракати қоидаларини бузишга ва айниқса, белгиланган тезликдан ҳам жадалроқ деб мажбур қилишга ҳақлари йўқ.

24. Енгил таксилар ишидаги йўл қўйилган камчиликлар ҳақида гражданлар таксомотор хизмати ишлаб чиқариш бошқармасининг эксплуатация бўлимига 50-529 телефони орқали хабар қилишлари мумкин.

X БЎЛИМ

Шаҳар телефон алоқасидан фойдаланиш қоидалари

1. СССР алоқа уставининг 10-моддасига мувофиқ тарзда янги бинолар қурилаётганида меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Советларининг ижроия комитетлари, министрликлар, муассасалар ва бошқа иморат қураётган ташкилотлар маҳаллий алоқа органлари билан келишиб олиб, лойиҳалар ва сметаларда биноларни телефонлаштириш учун телефон кабеллари қурилмалари бўлишини назарда тутишлари шарт ва бу ишларни бўлак электр монтаж ва санитария-техника ишлари билан биргаликда бажаришлари лозим.

2. Шаҳар телефон тармоқларига улаш билан боғлиқ бўлган телефонларни ўрнатиш ва бошқа жойга кўчириш ҳамда қўшимча приборларни ўрнатиш ва бошқа ерга кўчириш фақат шаҳар телефон тармоқлари раҳбарлигининг фармойиши билан бўлади ҳамда бу ишлар амалда бўлган тарифларга кўра ҳақ тўлаш йўли билан махсус нарядларда белгиланганидек шаҳар телефон тармоқлари бошқармаси ходимлари томонидан бажарилади.

3. Шаҳар телефон тармоқлари бошқармасининг мижозларидан ва бошқа гражданлардан телефонларнинг бузуқлиги тўғрисидаги маълумотлар шаҳар телефон станцияларининг ремонт бюролари ходимлари томонидан иш кунлари соат 9.00 дан 21.00 гача, шанба кунлари эса соат 9.00 дан 18.00 га қадар қабул қилинади ва қайд этиб қўйилади.

Якшанба ва байрам кунлари квартирадаги телефонларнинг бузуқлиги тўғрисидаги шикоятлар қабул қилинмайди, Абонент пунктлари, аварияни бартараф этиш идоралари ва бошқа ҳамма вақт ишлаб туриши лозим бўлган телефонларнинг иши тўғрисидаги шикоятлар ремонт бюросининг иши тугагач, тушиб қолса ёки ана шу шикоятлар якшанба ва байрам кунлари тушса, АТСнинг навбатчи ходимлари қабул қилиб оладилар ва зудлик билан тузатиш чорасини кўрадилар.

Абонентларнинг ўзлари бузуқ телефонни тузатишлари мумкин эмас.

4. Зарур бўлиб қолган ҳолларда квартираларда блокиратор орқали ишлайдиган жуфтланган телефонларни ўрнатишга рухсат этилади. Бунда телефон ўрнатилган асосий абонентнинг рухсати олинмайди, бу ишларда техника нормаларига риоя қилинади.

5. Ишлаб турган телефонларни шаҳар телефон тармоғи раҳбарлигининг фармойишига кўра қуйидаги ҳолларда узиб қўйишга рухсат этилади:

а) Оммавий-сиёсий кампанияларни ва бошқа махсус тадбирларни алоқа билан таъминлаш учун телефон икки ой муддатдан оширмасдан узиб қўйилиши мумкин:

б) авария рўй берганда узиб қўйилиши мумкин.

Телефонни узиб қўйилаётган абонентлар телефон узилишидан уч кун илгари шаҳар телефон тармоғи бошқармаси томонидан ёзма тарзда хабардор этилиши ва бу билдириш қоғозида телефон қанча муддатга узиб қўйилаётганлиги ва алоқа қачон тикланиши кўрсатилиши лозим, авария рўй берган ҳолларда эса бу ҳақда телефон орқали хабар бериш лозим. Телефон узиб қўйилган муддат учун ҳақ тўланмайди.

6. Шаҳар телефон тармоқлари бошқармаси абонентлари қуйидагиларни бажаришлари шарт:

а) телефон аппаратини бузиб-ёрмасдан тузук сақлаш, шунингдек, абонент ихтиёрида бўлган ҳамда шаҳар телефон тармоқлари бошқармасининг мулки бўлган хонага ўтказилган симлар ва бошқа ускуналарни яхши бузмасдан сақлаш;

б) алоҳида эслатиб ўтилишини кутмасдан телефондан фойдаланганлик учун ва телефон орқали кўрсатилган хизмат учун ҳақни ўз вақтида тўлаш; (бошқа шаҳарлар билан сўзлашув, квартира телефонидан телеграммалар бериш ва бошқалар шу ҳисобга киради);

в) ёнғин чиққанида тез медицина ёрдамига эҳтиёж сезилганда, милиция ва авария хизмати ходимларини чақириш лозим бўлганда, шунингдек, бошқа бахтсиз ҳодисалар бўлиб қолганида телефондан фойдаланишга рухсат этиш;

г) телефондан фойдаланганлик учун ҳақ олиш мумкин эмас;

д) зарур бўлмаса микротелефон трубкани кўтармаслик керак;

е) шаҳар телефон тармоқлари бошқармасига телефондан фойдаланишда бўлган ўзгаришлар ҳақида ўз вақтида хабар бериш;

ж) шаҳар телефон тармоқлари бошқармасининг техника ходимлари улар фотосуратлари бўлган шахсий гувоҳномаларини кўрсатганларида ҳамда бу гувоҳномаларда бошқарманинг муҳри бўлганида бу ходимлар телефон аппаратларини қаровдан ўтказишлари, тузатишлари, шунингдек телефон аппаратларини ўзгартиришлари учун имконият яратиш. Телефон аппаратларини ўзгартиришмоқчи бўлганида ходимлардан ана шу ишларни бажариш учун шаҳар телефон тармоқлари бошқармасининг наряди бор-йўқлигини ҳам суриштириш керак. Юқорида айтиб ўтилган ҳужжатларни кўрсатмаган шахсларни телефонларга қараш ва тузатишга ҳақлари йўқ. Уларга бу ишларни бажаришга рухсат бериш ярамайди.

7. Шаҳар телефон тармоқлари бошқармаси кўрсатган хизматлар учун ҳақ телефон узелининг қаерда жойлашганига қараб алоқа бўлимларида, омонат кассаларида ҳамда давлат банкининг кирим кассаларида қабул қилинади.

8. Шаҳар телефон тармоғига уланган телефон станцияси бўлган ёки ана шундай телефон станцияларини қураётган ташкилотлар, корхоналар ва муассасалар шаҳар телефон тармоқлари бошқармасида станция номерларига ва келажакда ўз станцияларининг уланадиган линияларини шаҳар телефон тармоқлари бошқармаси билан боғламоқ учун магистраль ва тақсимлаш кабелларининг жуфт-жуфт симларига эга бўлишни истасалар, ана шу станция номерларини ва линияларини қолдирмоқчи бўлган кунларидан бошлаб белгиланган тарифга кўра ҳақ тўлаб боришлари лозим.

9. Алоқа министрлигининг телефон линияларини қуриш ва асраш тўғрисидаги қоидаларига мувофиқ тарзда:

а) телефон алоқасининг нормаль ишлаб туришини бузган, ускуналарга, иншоотларга ва шаҳар телефон тармоқлари бошқармасининг линияларига зарар етказган шахслар амалда бўлган қонунга кўра моддий жавобгарликка тортиладилар. Мабодо, алоқа линиялари ва иншоотларига қасддан шикаст етказилган тақдирда ёки ускуналар ва аппаратлар емирилган ёки ўғирланган тақдирда жиноий жавобгарликка тортиладилар.

б) корхоналар, ташкилотлар, ЖЭКлар ва уй бошқармалари қурилиш, ремонт ва бошқа ишларни шаҳар телефон тармоқлари бошқармасининг иншоотига яқин ерларда бажарганларида эҳтиёткорлик чораларини кўришлари керак. Токи телефон алоқаси бузилмасин ҳамда телефон иншоотларига зарар етмасин. Зарур бўлиб қолган тақдирда шаҳар телефон тармоқлари бошқармасининг вакили чақирилиши ва у ишни кузатиб туриши зарур;

в) телефон иншоотлари бузилганида (кабель ва ҳаво линиялари) қайси ташкилот ва муассаса айби билан бу нарса содир бўлган бўлса, ана шу ташкилот ёки муассаса шаҳар телефон тармоқлари бошқармасига материаллар ҳамда иншоотни тиклаш учун кетадиган ҳамма ишларнинг қимматини тўлашлари керак. Шунингдек, ана шу ташкилотлар ва муассасалар телефон ишламай турганн учун абонентларга тўланадиган ҳақ учун кетадиган маблағларни ҳамда амалда бўлган қонунга кўра бошқа сарф-харажатларни ҳам кўтаришлари керак.

10. Ҳамма ташкилот ва гражданларга қуйидагилар тақиқланади:

а) шаҳар телефон тармоқлари линиясига ўзбошимчалик билан рухсатсиз симлар улаб қўйиш;

б) шаҳар телефон тармоқлари бошқармасининг сим ёғочлари ўтган ерлардан юқори вольтли ва ёритиш учун симлар, антенналар ва бошқа симлар ҳамда ускуналар тортиш, шаҳар телефон тармоқлари бошқармасининг линиялари яқинида ёки линиялар кесишган жойда шаҳар телефон тармоғи ходимларининг рухсатисиз ер қазиш ва тупроқ суриш ишларини бажариш.

11. Янги қурилиш, шаҳарни реконструкция қилиш ва йўлни қайта солиш билан боғлиқ бўлган ишлар тақозоси билан алоқа иншоотлари қайтадан жиҳозланса ва кўчирилса, асосий қурилиш билан банд бўлган ташкилотлар ўз капитал маблағлари ва моддий фондлари ҳисобидан бу ишлар учун маблағ ажратадилар.

12. Алоқа иншоотларини қайта жиҳозлаш ва кўчириш ишлари асосий ишларни бажараётган ташкилотлар билан шартнома тузиб, алоқа органлари томонидан бажарилади ёки бу ишлар алоқа министрлигининг техникавий шартларига риоя қилган ҳолда ва шаҳар телефон тармоқлари бошқармасининг техникавий назорати остида асосий қурилиш ташкилоти томонидан бажарилади.

13. Алоқа линияларини муҳофаза қилиш билан боғлиқ бўлган талабларни бажармасдан айбдор бўлган мансабдор шахслар ва гражданлар, шунингдек, ана шу линияларнинг нормаль ишлашини бузган гражданлар ва мансабдор шахслар белгилаб қўйилган тартибга мувофиқ тарзда жавобгарликка тортиладилар. (СССР Министрлар Советининг 1969 йил 22 июлдаги 567-сон буйруғи).

14. Ушбу қоидаларнинг ана шу бўлимидаги 6-пунктнинг «а» бандини ва 2-пунктни бузишда айбдор бўлганлар район Совети ижроия комитетининг маъмурий комиссиялари қарори билан 10 сўмгача жарима тўлайдилар.

15. Шаҳар телефон алоқаси ишида кўзга чалинган камчиликлар тўғрисида гражданлар шаҳар телефон тармоқлари бошқармасининг назорат бўйича инспекторига 330054 телефони орқали мурожаат қилишлари мумкин.

XI БЎЛИМ

Ирригация тармоқлари ва гидротехника иншоотларини муҳофаза қилиш тўғрисида

1. Тошкент шаҳридаги ҳамма ирригация тармоқлари (магистраль каналлар, ўқ ариқ ва ариқлар) улар кўчада, боғдаҳиёбонда, ташкилотлар, корхоналар ва уй-ҳовлилардан ўтишидан қатъий назар шаҳар ирригация хўжалигидир.

2. Ирригация хўжалигини асраш ва унга қарашли корхоналар, ташкилотлар, уй бошқарувчилари, ЖЭК бошлиқлари, комендантлар, квартал ва маҳалла комитетларининг раислари ва квартирада ижарага олувчилар ҳамда уй эгалари зиммасига юклатилади.

3. Ирригация тармоқларини асрашга жавобгар бўлган корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, уй бошқарувчилари, ЖЭК бошлиқлари, комендантлар, маҳалла ва квартал комитетларининг раислари ҳамда гражданлари ҳовлидаги ва ҳовли атрофидаги кўчалардаги ирригация тармоқларини мунтазам тозалаб туришлари шарт. Ирригация тармоғи ҳаммавақт тоза, саранжом- саришта тутилиши керак.

4. Янги ирригация тармоқлари қурилиши, шунингдек, эскиларини реконструкция қилиш хусусида Тошкент шаҳар ижрокомининг ободонлаштириш Бош бошқармаси билан келишиб олиниши керак.

5. Қуйидагилар тақиқланади:

а) қурилиш вақтида ўзбошимчалик билан ирригация тармоқлари ва гидротехника иншоотларни бузиш ва йўқ қилиш;

б) ирригация тармоқларига тозаланмаган техникавий чиқиндиларни ва турли хил рўзғор чиқиндиларни (ишқорли сув, ахлат ва ювиндилар) ташлаш;

в) ариқлар устига ҳар хил хўжалик бинолари (душ, гараж ва хожатхоналар) қуриш; қувурлар кўмиш, Тошкент шаҳар ижрокомининг ободонлаштириш Бош бошқармасига қарашли ихтисослашган ирригация ва гидротехника иншоотлари трестининг рухсатисиз ариқлар ўзанини торайтириш,

6. Қоидаларнинг ушбу бўлимидаги 3—5-пунктини бузишда айбдор бўлган мансабдор шахслар ва гражданлар район ижрокомларининг маъмурий комиссиялари қарори билан мансабдор шахслар 20 сўмгача, гражданлар 10 сўмгача жарима тўлайдилар.

XII БЎЛИМ

Шаҳар ер ости газ қувурини асраш ва ундан фойдаланиш тўғрисида

1. Шаҳар ер ости газ қувурларига истеъмолчиларни уламоқ учун Тошкент газ трестининг рухсати бўлиши, бу трест қўлида эса шу ишга тааллуқли лойиҳалар бўлиши ҳамда унинг техникавий шартларига риоя қилиниши даркор.

2. Ер ости газ қувурларини эксплуатацияга, агар улар бошқа буюртмачилар томонидан монтаж қилинган бўлса, Тошкент газ тресги қабул қилиб олади.

3. Ҳамма йўл ишлари, ер ости коммуникацияларидаги ишлар, иморатларни бузиш Тошкент газ трести вакилининг кузатувида бажарилиши керак. Иш бошлашдан бир сутка илгари ана шу вакил чақирилиши лозим.

Мабодо, Тошкент газ трести вакили чақирилмасдан газ қувурига шикаст етказилса, етказилган моддий зиённи иш олиб бораётган ташкилот тўлайди.

4. Тошкент шаҳар ижрокомининг ободончилик Бош бошқармаси йўл солинаётганида шаҳар газ қувурининг ковёрлари ва қудуқлари шикастланиб қолмаслигини назорат қилиб туриши керак. Агарда ремонт-тиклаш ишлари зарурати туғилса, уларни сметага киритиб, Тошкент газ трести вакилини чақириб газ коммуникациялари ер ости иншоотларини тиклаш, ремонт қилиш ишларини бажариш керак.

5. Шаҳар уй-жой бошқармаси уй-жойни ремонт қилаётганида шаҳар газ хўжалиги қўйиб чиққан белгиларни бузиб юбормаслиги керак.

6. Абонентлар газдан бетўхтов кеча-кундуз фойдаланишлари мумкин.

7. Абонентнинг бурчлари:

а) газ приборларидан фойдаланиш қоидаларини билиш ва уларга риоя қилиш;

б) приборларни озода сақлаш ҳамда квартирадаги газ қувурларини яхши сақлаш;

в) газ приборларининг мўрилари, вентканаллари яхши ишлаётганлик ҳақида актларни ўз вақтида тақдим этиш;

г) агар газ сизиб чиқиб кетаётган бўлса, бу ҳақда зудлик билан Тошкент газ трестининг авария диспетчерлик хизматига 04 телефони орқали ва РЭСнинг авария хизмат ходимларига маълум қилиш.

Мабодо, газ приборларидан фойдаланиш қоидаларига риоя қилинмаса, абонент приборлари газ тармоғидан приборларни нормал ишлашига ҳалақит бераётган ишкалликлар бартараф этилмагунча узиб қўйилиши мумкин.

8. Қуйидагилар қатъиян тақиқланади:

а) кўчадаги газ иншоотлари ковёрларини очиш;

б) газ қудуқларининг қопқоғини очиб, ичига тушиш;

9. Кварталлар орасидаги, кўчалардаги газ қувурларини ва иншоотларни муҳофаза қилиш Тошкент газ трестига ҳамда милиция органларига топширилсин.

10. Қоидаларнинг ушбу бўлимидаги 1, 3, 5, 8 пунктлардаги талаблар бажарилмаганида гражданлар маъмурий комиссиянинг қарори билан 10 сўмгача, мансабдор шахслар эса 20 сўмгача жарима тўлайдилар.

XIII БЎЛИМ

Ушбу қарорнинг кучга кириш муддати тўғрисида

Ушбу қарор эълон қилинганидан сўнг 10 кун ўтгач, кучга киради ҳамда Тошкент шаҳрида икки йил мобайнида амалда бўлади.

Ушбу қарорнинг амал қила бошлаши муносабати билан Тошкент шаҳар Советининг 1967 йил 27 июлда чиқарган «Тошкент шаҳрида ободонлаштириш, санитария ва жамоат тартибини сақлаш қоидалари тўғрисида» деб чиқарган қарори ўз кучини йўқотди деб ҳисоблансин.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси,
Ҳ. АСОМОВ,

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг секретари
С. ОРИФБОЕВ,

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

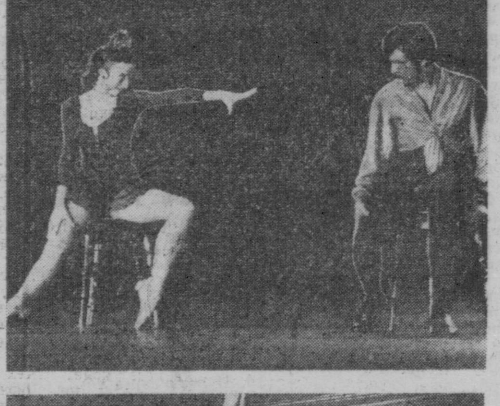

КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ БЎЙИЧА

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОНТОРАСИ

7 МАРТДАН

экранларга янги, кенг форматли рангли

РАҚҚОСА

ФИЛЬМИНИ

ЧИҚАРАДИ

Майя Плисецкая рақсга тушади.

«Мосфильм» киностудияси маҳсулоти.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4|III да **Олтинчи июль.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА 4|III да **Гули сиёҳ,** 6|III да **Тошболта ошиқ.**

Кино

Гапираверишсин — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «МОСКВА» (кечқурун).

Олис қирлар садоси — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кечқурун).

Ер-ёр (ўзбек тилида, кундуз соат 3 да) **Тошдаги достон** (ўзбек тилида, кундуз соат 4 яримда) — НАВОИЙ номли.

Николай Сличенко — «ДРУЖБА» (кечқурун).

Я. М. СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

4 мартда

М. ҚОРИЕҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

К О Н Ц Е Р Т И

ҚАТНАШАДИЛАР:

СССР халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати

ТАМАРАХОНИМ

Ўзбекистон ССР халқ артистлари: Қундуз МИРКАРИМОВА, Карим ЗОКИРОВ;

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Дилбар ФАЁЗОВА,

IX Жаҳон фестивали лауреати Ўткир ХОЛМУҲАМЕДОВ

СОЛИСТЛАР:

Фахриддин УМАРОВ, Ҳадича АЛИМАРДОНОВА, Манзура МЎМИНОВА, Карима УЗОҚОВА, Абдулҳамид СУЛТОНОВ, Хайриддин ФАЁЗОВ,

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АНСАМБЛИ

Программани Бутуниттифоқ театрлар фестивали лауреати Зайтуна ТОЖИБОЕВА олиб боради.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида эрталаб соат 11 дан сотилади.

Қашқадарё область, Косон районидаги, Киров номли 1-сон ўрта мактаб томонидан **Мустафоқул Файзулло** номига берилган №693361 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«УЗМЕДТЕХНИКА» БОШҚАРМАСИГА

Тошкентда ишлаш учун: электроника механикаси билан таниш инженерлар, катта бухгалтерлар, бухгалтер-ревизорлар, катта иқтисодчи ва иқтисодчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент-47, К. Маркс кўчаси, 4-тупик, 14-уй.

Ҳамза район озиқ-овқат савдоси коллективи, партия ва касаба союз ташкилоти 20-магазин мудири

Абдулла УМАРОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор қилади.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар Дзержинский кўчаси 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22, партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари, 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари — 33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар —33-29-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари —33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари —33-27-03, ахборот бўлими —33-65-57, эълонлар бўлими —33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579 НАШР 2743. Р. 00275.